

Gia Lai

NĂM THỨ 67

Cuối tuần

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH GIA LAI
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN CÁC DÂN TỘC GIA LAI

NGÀY 2 THÁNG 8 NĂM 2014

(7 THÁNG 7 NĂM GIÁP NGỌ)

SỐ 4028 (5778)

Gia Lai điện tử: baogialai.com.vn

Phát hiện 24 di tích khảo cổ tiền sử ở thượng du sông Ba

Những phát hiện nói trên đã bổ sung vào bản đồ khảo cổ học Gia Lai nhiều giai đoạn khác nhau của lịch sử dân tộc, có giá trị sử liệu vô cùng quan trọng trong nghiên cứu giai đoạn bình minh của lịch sử và diễn trình phát triển lịch sử văn hóa vùng đất thượng du sông Ba, cung cấp tư liệu vật thật góp phần nghiên cứu biên soạn lịch sử và địa chí địa phương.

trang 6

Công trình thủy điện Ia Krêl 2 lại vỡ bao đê quay

Lãnh đạo tỉnh kịp thời chỉ đạo công tác cứu hộ

trang 9

Định hướng phát triển quy hoạch TP. Pleiku:

Thành phố vì sức khỏe

Đó là “Slogan” mà chuyên gia quy hoạch cao cấp Francois Bourguineau (Công ty Tư vấn Arep Ville-Cộng hòa Pháp)-Chủ nhiệm dự án “Điều chỉnh quy hoạch chung xây dựng TP. Pleiku giai đoạn đến năm 2030 và tầm nhìn năm 2050” đưa ra trong cuộc Hội thảo lấy ý kiến vừa diễn ra mới đây tại TP. Pleiku.

trang 3

Liên hoan quốc tế Võ Cổ truyền Việt Nam lần thứ V năm 2014:

Bảo tồn và phát huy võ cổ truyền

trang 7

Thăm chùa Ông Núi ở núi Bà

trang 8

Đường Nguyễn Tất Thành, TP. Pleiku.

Ảnh: ĐỨC THỤY

Sacombank Gia Lai:
Kinh doanh không tách rời cộng đồng

trang 3

Hương rừng
xứ Quảng

trang 6

Đẩy nhanh tiến độ thực hiện dự án “Bạn hữu trẻ em tỉnh”

Sáng 1-8, tại Sở Kế hoạch và Đầu tư, Ban Quản lý dự án “Bạn hữu trẻ em tỉnh” đã tổ chức Hội nghị đánh giá giữa kỳ giai đoạn 2012-2016.

Dự án “Bạn hữu trẻ em tỉnh” do Quỹ Nhi đồng Liên hợp quốc (UNICEF) tài trợ, được thực hiện từ năm 2012 đến năm 2016, tại 14 xã, thuộc 4 huyện: Mang Yang, Kbang, Kông Chro và Krông Pa. Theo báo cáo đánh giá giữa kỳ của dự án, trong giai đoạn 2012-2013 và 6 tháng đầu năm 2014, các hoạt động của dự án “Bạn hữu trẻ em tỉnh” đã bám sát mục tiêu đề ra. Kết quả giải ngân vốn ODA hơn 558 tỷ đồng, riêng năm 2014 ước giải ngân khoảng 255 tỷ đồng. Các hợp phần: chính sách xã hội, bảo vệ trẻ em, vì sự sống còn và phát triển của trẻ em và hợp phần giáo dục... được triển khai với nhiều hoạt động đã góp phần nâng cao nhận thức và cải thiện các dịch vụ y tế, giáo dục, nước sạch vệ sinh môi trường, bảo vệ, chăm sóc trẻ em tại những nơi được triển khai.

Thời gian tới, dự án tiếp tục thực hiện tốt công tác giám sát, quản lý tài chính; tích cực hướng dẫn, đôn đốc các tiểu ban đánh giá khối lượng, chất lượng công việc giữa kỳ; nhân rộng mô hình ban điều hành bảo vệ trẻ em cấp xã tại các huyện tham gia dự án; đồng thời tăng cường hơn nữa công tác hỗ trợ hoạt động tuyên truyền về lợi ích của dự án, nhân rộng mô hình điều trị suy dinh dưỡng cấp tính nặng đối với trẻ em. Dự án cũng cần xem xét, cân nhắc kỹ để hỗ trợ hoạt động giáo dục song ngữ bậc tiểu học...

ĐINH YẾN

Tổng kết phong trào nông dân sản xuất-kinh doanh giỏi

Ngày 1-8, tại phường Tây Sơn (thị xã An Khê), Hội Nông dân thị xã tổ chức Hội nghị tổng kết phong trào nông dân sản xuất-kinh doanh giỏi giai đoạn 2012-2014 và đề ra phương hướng nhiệm vụ giai đoạn 2014-2016. Tham dự Hội nghị có đại diện Thường trực Hội Nông dân tỉnh, Thường trực Thị ủy, HĐND, lãnh đạo UBND, các tổ chức đoàn thể và đại diện các hộ gia đình sản xuất-kinh doanh giỏi trên địa bàn thị xã.

Trong giai đoạn 2012-2014, các cấp Hội Nông dân thị xã đã tập trung chỉ đạo, xây dựng củng cố 90 chi hội và 182 tổ hội hoạt động có nền nếp, nội dung thiết thực, thu hút được hơn 6.300 nông dân tham gia vào tổ chức Hội (đạt 88,2%) so với hộ nông nghiệp. Số cơ sở Hội hoạt động vững mạnh đạt 73%, khá là 27% và không có cơ sở Hội yếu kém. Đến nay trên địa bàn thị xã có hơn 6.800 hộ gia đình nông dân văn hóa, hơn 5.700 hộ được công nhận là gia đình sản xuất-kinh doanh giỏi các cấp, trong đó có 179 hộ đạt danh hiệu sản xuất-kinh doanh giỏi cấp tỉnh, 867 hộ đạt cấp thị xã.

Tại Hội nghị, 2 tập thể và 11 cá nhân được khen thưởng vì có thành tích xuất sắc.

PHƯƠNG LINH

Đà Lạt tổ chức lễ hội mưa Phố núi

Lần đầu tiên ở Việt Nam, lễ hội mưa sẽ diễn ra tại TP. Đà Lạt (Lâm Đồng) từ ngày 7 đến 10-8 với nhiều nội dung khá thú vị.

Ông Nguyễn Vũ Hoàng-Gám đốc Trung tâm Văn hóa tỉnh Lâm Đồng cho biết, mở đầu lễ hội là “Không gian cà phê dạo mưa” được tổ chức từ ngày 7 đến 10-8 tại Quảng trường Lâm Viên và các nhà hàng Thủy Tạ, Thanh Thủy, Bích Câu. Đến với chương trình này du khách được thưởng thức cà phê dưới mưa ven hồ Xuân Hương, Công viên Ánh Sáng.

Các nội dung “Hò hẹn trong mưa”; “Đạo pedalo hồ Xuân Hương”; “Xe đạp đôi xuống phố” sẽ liên tiếp diễn ra, không gian được bố trí trên đường Trần Quốc Toản, quanh hồ Xuân Hương. Ngày hội “Đà Lạt con đường mưa” với những trò chơi trong mưa như nhảy dây, ném bong bóng, đá banh... được tổ chức tại Khách sạn Dalat Palace, bùng binh Thủy Tạ, Quảng trường Lâm Viên.

Cũng tại lễ hội này sẽ diễn ra một cuộc triển lãm tranh và ảnh nghệ thuật có chủ đề “Lãng mạn mưa Đà Lạt”. Đây là nơi quy tụ những tác phẩm về mưa Đà Lạt nổi tiếng của các nhiếp ảnh gia.

Ông Nguyễn Vũ Hoàng tin rằng những cơn mưa li ti trong tiết trời se lạnh giữa mùa hè của Đà Lạt sẽ là điều kiện để tổ chức thành công lễ hội độc đáo có một không hai này.

KHẮC LỊCH

Khám bệnh cho nhân dân vùng biên giới Đức Cơ

Hôm qua (1-8), Viện Quân y 211, Quân đoàn 3 phối hợp với Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh và Chi nhánh Viettel Gia Lai tổ chức hành trình “Quân đội chung tay vì sức khỏe cộng đồng” tại 3 xã biên giới của huyện Đức Cơ gồm: Ia Kla, Ia Nam và Ia Lang.

Tham gia đoàn công tác có 23 thành viên, trong đó có 8 bác sĩ, 11 điều dưỡng viên. Trong 3 ngày (từ 1 đến 3-8) tại các địa phương trên các y-bác sĩ của Viện Quân y 211 sẽ tiến hành khám, cấp thuốc miễn phí cho 1.200 người là các đối tượng chính sách, thân nhân gia đình liệt sĩ, nạn nhân chất độc da cam, các cựu chiến binh và người nghèo là đồng bào các dân tộc thiểu số; phẫu thuật đục thủy tinh thể cho 5 bệnh nhân. Sau khi triển khai chương trình “Quân đội chung tay vì sức khỏe cộng đồng” tại xã Ia Kla, đại diện Viện Quân y 211 đã trao 20 suất quà cho các đối tượng chính sách (trị giá 300 ngàn đồng/suất); tặng trang-thiết bị y tế cho Trạm Y tế xã Ia Kla (trị giá 20 triệu đồng); các đối tượng đến khám bệnh đều được cấp thuốc miễn phí, tư vấn cách ăn ở hợp vệ sinh đề phòng các bệnh dễ lây lan về mùa mưa, mùa hè và trao tặng một phần quà trị giá 50 ngàn đồng.

Tin, ảnh: LÊ QUANG

Bệnh viện Tâm Thần kinh Gia Lai triển khai hoạt động

Ông Mai Xuân Hải-Giám đốc Sở Y tế Gia Lai cho biết: Sau một thời gian xây dựng, Bệnh viện Tâm Thần kinh đã hoàn thành các hạng mục công trình và chính thức triển khai các hoạt động từ ngày 1-8-2014.

Bệnh viện được xây dựng tại thôn 2, xã Trà Đa, TP. Pleiku trên khuôn viên 1 ha; quy mô 100 giường bệnh; có khu điều trị tâm thần nam, nữ riêng biệt và khu khám, điều trị các bệnh về thần kinh với tổng kinh phí xây dựng 52 tỷ đồng từ nguồn trái phiếu Chính phủ. Bệnh viện đi vào hoạt động sẽ là nơi khám và điều trị nội-ngoại trú các bệnh tâm thần, thần kinh và khám ngoại trú cộng đồng.

Theo Giám đốc Sở Y tế, sắp tới Bệnh viện Tâm Thần kinh sẽ trang bị, bổ sung thêm các trang-thiết bị hiện đại phục vụ công tác khám-chữa bệnh với tổng kinh phí trên 22 tỷ đồng. Ngoài ra, bệnh viện sẽ cử các y-bác sĩ đi đào tạo, tập huấn các lớp chuyên đề nhằm đáp ứng nhu cầu khám, điều trị ngày càng cao của nhân dân trên địa bàn.

NHƯ NGUYỄN

Đảm bảo kế hoạch tiêm vắc xin viêm não Nhật Bản

Thực hiện kế hoạch tiêm vắc xin viêm não Nhật Bản phòng-chống bệnh viêm não Nhật Bản cho các cháu trong độ tuổi từ 12 tháng đến 36 tháng tuổi, trong tháng 7-2014, Sở Y tế Gia Lai đã chỉ đạo hệ thống y tế phối hợp với các huyện, thị xã, thành phố khẩn trương rà soát, lập danh sách các cháu trong độ tuổi và tiến hành tiêm vắc xin viêm não Nhật Bản mũi 1 và mũi 2 (theo kế hoạch hoàn thành trong tháng 8-2014) và tiếp tục tiêm mũi 3 trong

những tháng tiếp theo đúng lịch tiêm chủng của Bộ Y tế quy định.

Theo thống kê của Sở Y tế, tính đến đầu tháng 8-2014, 17/17 huyện, thị xã, thành phố trên địa bàn tỉnh đồng loạt triển khai tiêm vắc xin viêm não Nhật Bản, trong đó, có 11/17 địa phương triển khai đạt trên 90%. Tiến độ tiêm vắc xin viêm não Nhật Bản đảm bảo kế hoạch đề ra và đảm bảo các quy trình an toàn trong tiêm chủng.

NHƯ Ý

Con số đáng quan tâm:

8.570 tỷ đồng

là tổng giá trị sản xuất công nghiệp trên địa bàn tỉnh tính từ đầu năm đến hết tháng 7-2014 (riêng tháng 7 ước đạt 1.260 tỷ đồng).

Trong đó, công nghiệp khai khoáng đạt 70,3 tỷ đồng (giảm 21% so cùng kỳ năm 2013), công nghiệp chế biến, chế tạo ước đạt 5.277 tỷ đồng (tăng 6,5% so cùng kỳ năm ngoái), sản xuất và phân phối điện đạt trên 3.200 tỷ đồng (tăng 26,9% so cùng kỳ năm 2013). Mặc dù kinh tế khó khăn, song ngành sản xuất công nghiệp của tỉnh đã đạt được những con số đáng khích lệ.

B.H

(Nguồn: Văn phòng Tỉnh ủy Gia Lai)

LIN VẤN

● **Từ đầu năm đến nay, Ban vận động Ngày vì người nghèo huyện Krông Pa** đã tổ chức triển khai xây dựng 5 ngôi nhà “Đại đoàn kết” cho các hộ nghèo khó khăn về nhà ở trên địa bàn huyện, với tổng số tiền 175 triệu đồng (35 triệu đồng/nhà).

LÊ HÒA

● **Trong tháng 7-2014**, phạm pháp hình sự xảy ra 61 vụ, làm chết 5 người, bị thương 21 người, gây thiệt hại tài sản khoảng 1,9 tỷ đồng. Phát hiện 11 vụ liên quan tội phạm ma túy, bắt 16 đối tượng về hành vi mua bán, tàng trữ chất ma túy.

Ngoài ra, trong tháng còn xảy ra 2 vụ hủy hoại rừng gây thiệt hại 1,6 ha (ở huyện Đức Cơ); tai nạn giao thông xảy ra 9 vụ, làm chết 11 người, bị thương 17 người; 6 vụ tự tử, chết 6 người; 2 người chết đuối.

B.H

● **Sở Giáo dục-Đào tạo tỉnh Kon Tum cho biết**, UBND tỉnh vừa có thư kêu gọi các cơ quan, đơn vị, các doanh nghiệp và các nhà hảo tâm trong tỉnh ủng hộ sách giáo khoa cho học sinh dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh. Theo Sở Giáo dục-Đào tạo Kon Tum, số học sinh dân tộc thiểu số trong toàn tỉnh cần hỗ trợ sách giáo khoa năm học này là 38.397 em (từ lớp 1 đến lớp 12). Sở đã tổ chức cuộc vận động, quyên góp được 22.565 bộ sách giáo khoa cho 22.565 em. Số còn lại cần được tiếp tục hỗ trợ là 15.832 em.

DUY TÂN

Đường
Nguyễn
Tất
Thành
(TP.
Pleiku).
Ảnh:
K.N.B

Định hướng phát triển quy hoạch TP. Pleiku:

Thành phố vì sức khỏe

□ LÊ LAN

Đó là “Slogan” mà chuyên gia quy hoạch cao cấp Francois Bourguineau (Công ty Tư vấn Arep Ville- Cộng hòa Pháp)-Chủ nhiệm dự án “Điều chỉnh quy hoạch chung xây dựng TP. Pleiku giai đoạn đến năm 2030 và tầm nhìn năm 2050” đưa ra trong cuộc Hội thảo lấy ý kiến vừa diễn ra mới đây tại TP. Pleiku.

Ý TƯỞNG QUY HOẠCH THÀNH PHỐ PLEIKU

Theo chuyên gia quy hoạch cao cấp Francois Bourguineau thì thực trạng ô nhiễm đô thị tại Việt Nam đang là vấn đề đáng lo ngại, nhất là khi chuyên gia đưa ra những con số liên quan đến môi trường khiến ai cũng phải “giật mình”. Như chỉ số hiệu quả hoạt động bảo vệ môi trường EPI công bố năm 2014 thì Việt Nam đứng thứ 136 trên tổng số 178 quốc gia và thứ 111/178 về tác động môi trường đến sức khỏe con người; 140/178 về chất lượng nước và đáng lưu ý nhất là Việt Nam đứng thứ 170/178 về chất lượng không khí. Trong khi đó, Pleiku lại được chuyên gia đánh giá: Đô thị đang nắm giữ một kho báu quý giá, khí hậu mát mẻ, không khí trong lành, nguồn nước tươi mát từ Biển Hồ, nền sản xuất nông nghiệp xanh và sạch, tài nguyên rừng phong phú cùng cảnh quan thiên nhiên tươi đẹp. Đây chính là lợi thế của Pleiku, vì thế vị chuyên gia này cho rằng Pleiku nên ưu tiên khai thác lợi thế thiên nhiên và tập trung vào ngành công nghiệp chăm sóc sức khỏe kết hợp với du lịch nghỉ dưỡng.

Bên cạnh đó, với những thuận lợi về vị trí địa lý, giao thông là trung tâm kinh tế-xã hội tổng hợp của tỉnh, đô thị hạt nhân của khu vực Bắc Tây Nguyên và thuộc hành lang kinh tế vùng biên giới Lào, Campuchia và Việt Nam; có sân bay, có đường Hồ Chí Minh, quốc lộ 14, 19, 25... đi qua. Đặc biệt, bản sắc văn hóa đậm đà của đồng bào các dân tộc thiểu số như văn hóa cồng chiêng Tây Nguyên đã được UNESCO công nhận là “Di sản văn hóa phi vật thể”, nghệ thuật điêu khắc, tạc tượng nhà mồ... Từ đó, nhóm chuyên gia đề xuất thực hiện điều chỉnh TP. Pleiku theo các mục tiêu: bảo tồn và phát huy cảnh quan thiên nhiên; phát triển theo hướng dịch vụ và thương mại; phát triển sản xuất nông nghiệp giá trị cao, đặc biệt là chú trọng đến cây dược liệu; phát triển các trung tâm dịch vụ logistics và khai thác lợi thế đầu mối; tránh các ngành công nghiệp gây ô nhiễm. Đồng thời, đẩy mạnh các hoạt động văn hóa có sự hòa nhập của đồng bào các dân tộc thiểu số...

NHIỀU NHẬN XÉT, GÓP Ý QUÝ GIÁ

Theo Kiến trúc sư Trần Ngọc Chính-Chủ tịch Hội Quy hoạch Phát triển Đô thị

Việt Nam, đây là ý tưởng lãng mạn và tính khả thi cao. Song cần cân nhắc để đô thị Pleiku xứng đáng với tầm vóc đô thị loại I và là đô thị rất quan trọng ở vùng Tây Nguyên trong tiến trình phát triển đất nước. Phó Viện trưởng Viện Chiến lược Phát triển-Nguyễn Văn Vịnh cho rằng, Pleiku là đô thị hạt nhân, là động lực và là cầu nối cho sự phát triển của vùng Tây Nguyên và quan hệ hợp tác kinh tế quốc tế trong khu vực Tiểu vùng Mê Kông mở rộng (GMS) thì định hướng phát triển “vì sức khỏe” chưa cho thấy được vai trò hạt nhân thúc đẩy sự phát triển của Pleiku đối với vùng. Vì vậy, cần bổ sung thêm không gian cho các ngành, lĩnh vực khác như thương mại, logistics, công nghiệp chế xuất... Quan trọng là làm sao để Pleiku phát triển theo hướng liên kết, kết nối được các tỉnh Đông Bắc Campuchia, Nam Lào và các tỉnh Duyên hải miền Trung và Đông Nam bộ để trở thành vùng kinh tế động lực của cả nước.

Với Phó Giáo sư, Tiến sĩ, Kiến trúc sư Trần Trọng Hanh-nguyên Hiệu trưởng Trường Đại học Kiến trúc Hà Nội thì đưa ra những số liệu liên quan đến hệ thống đô thị Việt Nam, định hướng, chiến lược... từ đó nhìn nhận, đánh giá về vị trí, vai trò của TP. Pleiku một cách cụ thể, khách quan, để định hướng phát triển dựa trên 5 trụ cột chính. Đó là: Mở rộng và khai thông các mối quan hệ liên vùng; tăng cường vị thế, vai trò và động lực phát triển bền vững hệ thống các cực tăng trưởng ở Tây Nguyên. Trong đó, TP. Pleiku phát triển thành trung tâm dịch vụ tổng hợp, dịch vụ logistics của khu vực Bắc Tây Nguyên và là trung tâm lễ hội cồng chiêng của Tây Nguyên; hình thành, giữ gìn bộ khung bảo vệ thiên nhiên và giữ vững quốc phòng-an ninh...

Rất nhiều ý kiến đóng góp quý giá khác được nêu trong Hội thảo như bảo tồn và phát huy giá trị không gian làng truyền thống trong cơ cấu quy hoạch đô thị Pleiku của Tiến sĩ, Kiến trúc sư Nguyễn Hồng Hà; vai trò di sản văn hóa trong quá trình phát triển đô thị ở Pleiku của Phó Giáo sư, Tiến sĩ Đặng Văn Bài. Đặc biệt là phần nhận xét về hiện trạng kinh tế-tài chính và định hướng phát triển của TP. Pleiku của Tiến sĩ Phạm Sỹ Liêm-Phó Chủ tịch Tổng hội Xây dựng Việt Nam đã đưa ra đánh giá quan trọng về năng lực kinh tế hay những kinh nghiệm quý báu trong quy hoạch của các địa phương như Đà Nẵng, TP. Hồ Chí Minh...

L.L

Sacombank Gia Lai

Kinh doanh không tách rời cộng đồng

□ HỒNG THI

Gần 7 năm đứng chân trên địa bàn tỉnh (tháng 8-2007), Sacombank Gia Lai đã dần khẳng định vị trí của mình trong lòng khách hàng không những bởi uy tín kinh doanh mà còn chính từ các hoạt động hướng về cộng đồng. Giải Việt dã “Cùng Sacombank chạy vì sức khỏe cộng đồng” là một trong số đó.

NHIỀU HOẠT ĐỘNG Ý NGHĨA

Giai Việt dã “Cùng Sacombank chạy vì sức khỏe cộng đồng” được tổ chức lần đầu tiên tại Gia Lai vào năm 2007 và sau đó trở thành hoạt động thường niên nhân dịp kỷ niệm Ngày thành lập Chi nhánh (7-8-2007). Ngoài mục đích thể hiện tôn chỉ hướng về cộng đồng, chương trình này còn nhằm tạo sự gắn kết giữa dân cư tại địa phương đối với thương hiệu Sacombank, góp phần mang lại không khí thi đua sôi nổi, cổ vũ phong trào tập luyện thể dục-thể thao và nâng cao sức khỏe cho thanh-thiếu niên tỉnh nhà.

Hàng năm, giải đã thu hút sự hưởng ứng tham gia của khoảng hơn 500 vận động viên thuộc các đơn vị lực lượng vũ trang, hành chính sự nghiệp, các trường THPT trên địa bàn TP. Pleiku và các huyện lân cận... “Năm nay, giải sẽ được diễn ra vào sáng 3-8 với 2 nội dung thi đấu là 5.000 mét nam và 2.500 mét nữ. Tương tự các năm trước, Sacombank Gia Lai phối hợp với Sở Văn hóa-Thể thao và Du lịch mà đơn vị trực tiếp tổ chức thực hiện cùng chúng tôi là Trung tâm Huấn luyện-Đào tạo và Thi đấu Thể thao. Họ sẽ chịu trách nhiệm về công tác tổ chức, trọng tài, huy động vận động viên, chuẩn bị đường chạy, đảm bảo vấn đề y tế, an ninh... Tuy nhiên, điểm mới trong giải lần này, đó là cán bộ, nhân viên Sacombank Gia Lai cũng thành lập 1 đội chạy cùng với các vận động viên phong trào. Và, trong cơ cấu giải thưởng, ngoài các giải cá nhân, đồng đội, toàn đoàn như mọi năm, còn trao thêm giải cho đoàn có nhiều vận động viên về đích nhiều nhất nhằm khuyến khích các đoàn có tinh thần tập luyện thể dục-thể thao cao. Tổng giá trị giải thưởng hơn 50 triệu đồng”-bà Võ Thị Nhược Thủy-Giám đốc Chi nhánh, cho biết.

Ngoài ra, mỗi năm vào ngày khai trường, Sacombank Gia Lai còn trao tặng 40 suất học bổng (1 triệu đồng/suất) cho các học sinh có hoàn cảnh khó khăn, giúp các em có thêm điều kiện học tập và vươn lên trong cuộc sống; trao ghế đá đặt ở các khu vực công cộng và một số đơn vị nhà nước có người dân đến giao dịch để phục

vụ nhu cầu chỗ ngồi cho nhân dân; phối hợp với Câu lạc bộ Nữ doanh nhân TP. Pleiku tổ chức các chuyến từ thiện, tặng quà cho những hộ nghèo, đồng bào dân tộc thiểu số khó khăn hay người dân tại các làng phong trên địa bàn tỉnh...

NÂNG CAO UY TÍN

Qua 7 năm hoạt động, Sacombank Gia Lai luôn hoàn thành chỉ tiêu, kế hoạch đề ra, góp phần vào sự phát triển của Sacombank nói riêng và nền kinh tế của tỉnh Gia Lai nói chung. Mạng lưới hoạt động gồm 1 Chi nhánh tại TP. Pleiku và 2 Phòng Giao dịch tại huyện Chư Sê và thị xã An Khê. Tính đến cuối tháng 6-2014, Chi nhánh có tổng huy động vốn đạt 559 tỷ đồng (tăng 20%), tổng dư nợ cho vay là 836 tỷ đồng (tăng 21% so với đầu năm) và hiện phục vụ nhu cầu tài chính cho hơn 20.000 khách hàng cá nhân và doanh nghiệp. Nhờ đó, Sacombank Gia Lai trở thành chi nhánh kinh doanh xuất sắc nhất khu vực Nam Trung bộ và Tây Nguyên với lượng khách hàng hấp thụ vốn tăng đáng kể.

Hiện tại, Sacombank Gia Lai đang cung cấp các dịch vụ: nhận tiền gửi bằng Việt Nam đồng, USD với lãi suất hấp dẫn; tài trợ vốn vay cho khách hàng doanh nghiệp và cá nhân với thủ tục nhanh gọn, lãi suất hợp lý, tiến độ giải ngân kịp thời nhằm phục vụ tốt nhu cầu kinh doanh và tiêu dùng của khách hàng; thực hiện dịch vụ chuyển tiền nhanh với thời gian ngắn nhất, phí chuyển hợp lý nhất thông qua mạng lưới hoạt động với 425 điểm giao dịch rộng khắp tại 48/63 tỉnh thành Việt Nam và 2 nước láng giềng Lào và Campuchia; thực hiện các dịch vụ: bảo lãnh, bao thanh toán, thu chi trả lương hộ, dịch vụ thẻ ATM, kinh doanh và thu đổi ngoại tệ-vàng, chi trả kiều hối và các dịch vụ tư vấn tài chính... Những năm qua, Sacombank Gia Lai luôn nhận được sự đánh giá cao của khách hàng về công tác tận tâm phục vụ, lắng nghe nhu cầu và tư vấn hiệu quả, mang đến cho họ lợi ích cao nhất về mặt tài chính, đảm bảo cuộc sống.

Nói về phương hướng hoạt động sắp đến, bà Thủy cho hay: “Thời gian còn lại của năm, ngoài thực hiện các chương trình tri ân và phục vụ khách hàng của Sacombank đưa ra trên toàn hệ thống, chúng tôi sẽ tiếp tục đi vào mảng bán lẻ, đầu tư vốn tập trung cho lĩnh vực nông nghiệp-nông thôn; hỗ trợ tháo gỡ khó khăn cho các doanh nghiệp; tạo dựng uy tín hơn nữa trong lòng khách hàng. Kỳ vọng bước sang năm 2015, tổng huy động và cho vay đạt 2.000 tỷ đồng”.

H.T

Trụ sở
Sacombank
Gia Lai. Ảnh:
H.T

Cùng với việc quan tâm tạo điều kiện thuận lợi về giải quyết các thủ tục hành chính trong lĩnh vực quản lý nhà nước về tôn giáo, trong những năm qua, Ban Tôn giáo tỉnh đã tham mưu cho cấp có thẩm quyền chấp thuận cho chuyển gần 100 tu sĩ và chức sắc, phong chức và phong phẩm, cho phép trùng tu và xây dựng lại hơn 70 cơ sở thờ tự, tạo điều kiện thủ tục đi học các trường tôn giáo trên 150 trường hợp, qua đó đã đáp ứng tâm tư, nguyện vọng của đồng bào các tôn giáo. Đồng thời vào dịp lễ trọng của các tôn giáo và Tết Nguyên đán, cùng với địa phương tổ chức đi thăm, gặp mặt thân mật các chức sắc, tu sĩ và đồng bào tôn giáo tiêu biểu, động viên đồng bào các tôn giáo sống tốt đời đẹp đạo, tích cực trong các phong trào thi đua yêu nước, tạo niềm tin tưởng, phấn khởi trong chức sắc và tín đồ các tôn giáo đối với chủ trương, chính sách tôn giáo của Đảng và Nhà nước...

Ban Tôn giáo tỉnh đã tham mưu cho tỉnh tạo điều kiện để đồng bào Công giáo và Tin lành đón Giáng sinh, cũng như tổ chức các ngày lễ trọng, tạo thuận lợi trong thủ tục về đất đai, cấp phép xây dựng nhà thờ Công giáo và Tin lành, đào tạo phong chức phong phẩm đối với các chức sắc, tu sĩ. Đặc biệt là sau khi Hội thánh Tin lành Việt Nam-miền Nam (HTTLVN-MN) và Ban Đại diện Tin lành tỉnh được thành lập, đến nay toàn tỉnh có 56 chi hội trực thuộc đi vào hoạt động. Các chi hội đã xây dựng hơn 20 nhà thờ và nhiều công trình khác đang tiếp tục được xây dựng. Thời gian qua, tỉnh đã tạo điều kiện để HTTLVN-MN tổ chức tấn phong gần 30 mục sư (gồm 15 mục sư thực thụ và 10 mục sư nhiệm chức). Toàn tỉnh còn có gần 500 tín hữu tham gia vào Ban chấp sự các chi hội thuộc HTTLVN-MN. Ban Tôn giáo tỉnh còn tham mưu cho UBND tỉnh tạo điều

Đưa chính sách, pháp luật về tôn giáo vào cuộc sống

THANH NHẬT

Lãnh đạo UBND tỉnh thăm và chúc mừng tăng ni, phật tử nhân dịp Phật đản.

Ảnh: T.N

kiện để Ban Đại diện Tin lành tỉnh phối hợp với HTTLVN-MN mở lớp thần học cho gần 50 học viên, sau đó tất cả số học viên trên đã được Ban Đại diện Tin lành tỉnh phân công về các chi hội trên địa bàn.

Bên cạnh đó, Ban đã phối hợp với ngành liên quan hướng dẫn trình tự thủ tục cho tín đồ đạo Tin lành hệ phái Truyền giáo Cơ đốc đăng ký điểm nhóm và Hội thánh cơ sở, nhằm đảm bảo đưa các hoạt động tôn giáo của hệ phái Tin lành Truyền giáo Cơ đốc đi vào sinh hoạt ổn định theo quy định của pháp luật. Từ tháng 5-2008, Hội thánh Tin lành Plei Marin xã Ia Ma

Rơn-huyện Ia Pa thuộc hệ phái Truyền giáo Cơ đốc Việt Nam chính thức đi vào hoạt động. Đây là Hội thánh đầu tiên của hệ phái Truyền giáo Cơ đốc Việt Nam thành lập Hội thánh cơ sở tại Gia Lai. Hiện Hội thánh Tin lành Plei Marin còn có các điểm nhóm trực thuộc đã được đăng ký sinh hoạt trên địa bàn thị xã Ayun Pa và 2 huyện Ia Pa, Phú Thiện, tổng số tín đồ hơn 2.300 người.

Cùng với việc tạo điều kiện cho đồng bào theo đạo Cao đài sinh hoạt ổn định, cũng như tạo thuận lợi để các họ đạo thuộc 3 Hội thánh Cao đài (gồm Cao đài Tây

Ninh, Cao đài Truyền giáo và Cao đài Cầu Kho Tam Quan) tại Gia Lai tổ chức Đại hội Nhơn sanh và xây dựng cơ sở thờ tự, Ban Tôn giáo tỉnh đã tham mưu cho UBND tỉnh tạo điều kiện để đạo Baha'i là tôn giáo thứ 5 được hoạt động chính thức (sau khi được Nhà nước công nhận từ tháng 7-2008). Cộng đồng tôn giáo Baha'i tại Gia Lai hiện có gần 60 tín đồ sinh hoạt đạo.

Riêng về hoạt động của Phật giáo tại Gia Lai, những năm gần đây, lễ Phật đản hàng năm được diễn ra khá quy mô, hưởng về Đại lễ Phật đản Liên Hợp quốc. Ban Tôn giáo tỉnh đã tham mưu UBND tỉnh cho phép Ban Trị sự Phật giáo tỉnh mở Trường Trung cấp Phật học để đào tạo tăng tài, đăng cai tổ chức Đại Giới đàn Cam lộ, tổ chức thành công Đại hội đại biểu Phật giáo tỉnh lần thứ IV (nhiệm kỳ 2012-2017), cùng các hoạt động đền ơn đáp nghĩa và uống nước nhớ nguồn, tổ chức lễ cầu nguyện hòa bình cho biển Đông, tặng quà các gia đình đồng bào dân tộc thiểu số có hoàn cảnh khó khăn, hộ nghèo ở vùng sâu, vùng xa... Chức sắc, tăng ni và phật tử tỉnh nhà đã phát huy truyền thống của Phật giáo Việt Nam đoàn kết yêu nước, đồng hành cùng dân tộc. Nhiều vị đã được UBND tỉnh khen thưởng về thành tích tiêu biểu thực hiện tốt về đường hướng "Đạo pháp-Dân tộc và Chủ nghĩa xã hội", góp phần phát triển kinh tế-xã hội tỉnh nhà, xây dựng Giáo hội và khối đại đoàn kết toàn dân vững mạnh...

T.N

Hiện trạng khu vực đất bị thu hồi tại xã Ia Băng.

Ảnh: T.S

Theo yêu cầu thì tỉnh Gia Lai phải bàn giao mặt bằng sạch cho Tổng Công ty Hàng không Việt Nam (ACV) thi công dự án đầu tư xây dựng kéo dài đường hạ cất cánh, đường lăn và sân đỗ máy bay Cảng Hàng không (CHK) Pleiku vào cuối tháng 5-2014. Tuy nhiên dù đã quyết liệt chỉ đạo và triển khai song tình hình đã không theo kịp tiến độ. Vướng mắc trong công tác đền bù giải phóng mặt bằng-khâu đầu tiên-khiến dự án đã chậm hơn so với dự kiến ban đầu.

Triển khai thực hiện dự án, UBND tỉnh đã có Thông báo số 54/TB-UBND ngày 19-6-2014 về chủ trương thu hồi đất để bố trí cho các đơn vị quân đội nằm trong phạm vi giải phóng mặt bằng dự án. Vị trí đất thu hồi cụ thể tại địa bàn xã Ia Băng, huyện Đak Đoa với diện tích 27,27 ha. Tỉnh

chỉ đạo UBND huyện Đak Đoa tổ chức khảo sát đo đạc, thống kê, lập phương án đền bù giải phóng mặt bằng, tái định cư (ĐBGPMB, TĐC) cho nhân dân theo quy định của pháp luật hiện hành; đồng thời công khai thông báo nói trên tại trụ sở UBND xã Ia Băng và địa điểm sinh hoạt chung của khu dân cư nơi có đất bị thu hồi để nhân dân biết và thực hiện. Sau hơn 1,5 tháng, các bộ phận liên quan đã thực hiện niêm yết công khai Thông báo của UBND tỉnh tại UBND xã Ia Băng, khu dân cư thôn Hàm Rồng, O Yố và thôn 6 của xã; tiến hành thu hồi đất của 12 hộ dân trong phạm vi dự án tại Quyết định số 1174/QĐ-UBND ngày 23-6-2014, diện tích 48.990 m² (900 m² đất ở, 48.090 m² đất nông nghiệp). Hội đồng ĐBGPMB, TĐC thông báo kế hoạch thu hồi đất chi tiết trên

Dự án đầu tư xây dựng Cảng Hàng không Pleiku:

Vướng mắc trong công tác đền bù giải phóng mặt bằng

THẤT SƠN

các phương tiện thông tin đại chúng và tổ chức khảo sát đo đạc, thống kê, lập phương án ĐBGPMB, TĐC cho các hộ bị ảnh hưởng của dự án.

Có mặt tại hội trường UBND xã Ia Băng sáng 30-7, chúng tôi chứng kiến buổi làm việc thông báo giá đền bù lần thứ nhất giữa Hội đồng đền bù và 13 hộ dân trong diện thu hồi đất. Theo ông Cao Văn Nông-Trưởng phòng Tài nguyên và Môi trường huyện Đak Đoa, chủ trì cuộc họp: Lần thông báo này chỉ thực hiện với những hộ đã có chứng nhận quyền sử dụng đất; số mua bán trao tay, giấy tờ không hợp lệ (khoảng 8 hộ) sẽ tiến hành trong đợt sau). Trước đó, bộ phận chuyên môn đã 2 lần tiến hành đo đạc, xác định vị trí, diện tích đất cùng với sự có mặt của các hộ trong diện có đất bị thu hồi.

Nhìn chung không khí cuộc họp thông báo giá đền bù giữa Hội đồng đền bù và hộ có đất bị thu hồi diễn ra khá căng thẳng. Các hộ ủng hộ chủ trương thực hiện dự án vì nhiệm vụ phát triển kinh

tế-xã hội, quốc phòng-an ninh nhưng chưa thuận với chính sách ĐBGPMB, TĐC. Ông Nguyễn Sơn có 2.000 m² đất trong diện bị thu hồi cho rằng mức bồi thường phần có bìa đỏ (60 m²) giá 21 triệu đồng là quá thấp. Đại diện hộ ông Nguyễn Dinh có trên 800 m² đất bị thu hồi, được áp giá chỉ trên 60 triệu đồng cũng không bằng lòng, trong khi bìa đỏ đang thể chấp ngân hàng được thẩm định và cho vay 200 triệu đồng. Vợ chồng ông Bình-bà Mai (có đất bị thu hồi) cũng cho rằng Hội đồng đền bù áp giá quá thấp, trong khi giá đất khu vực cận kề đất thu hồi có giá 30 triệu đồng đến 35 triệu đồng/mét tởi (mặt đường). Luật Đất đai mới đây quy định đất thu hồi thực hiện dự án phải được đền bù thỏa đáng, nếu TĐC thì nơi ở mới phải hơn hoặc bằng nơi ở cũ. Vì vậy, Hội đồng đền bù, cấp thẩm quyền xem xét áp dụng để dân không bị thiệt thòi.

Nói về khó khăn vướng mắc, ông Lê Viết Phẩm-Phó Chủ tịch UBND huyện Đak Đoa cho biết: Quá trình triển khai ĐBGPMB

theo quy định Luật Đất đai năm 2013, Nghị định 47/2014/NĐ-CP ngày 15-5-2014 quy định về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất, đã gặp vướng mắc. Diện tích đất thu hồi lớn, đất mua đi bán lại nhiều lần bằng giấy viết tay qua nhiều chủ nên rất khó khăn khi tìm, xác định chủ sử dụng đất, tuy vất vả nhưng chưa là vấn đề lớn. Quan trọng là UBND tỉnh chưa ban hành quy định cụ thể mức hỗ trợ hộ có đất bị thu hồi (chưa thay thế Quyết định 05a/ 2011/QĐ-UBND ngày 25-4-2011 nên chưa thể xây dựng phương án đền bù chi tiết). Thời gian thu hồi đất theo chỉ đạo của UBND tỉnh so với Luật Đất đai mới cũng là áp lực lớn đối với địa phương.

Từ đó, UBND huyện Đak Đoa đề xuất tỉnh sớm ban hành quy định bổ sung kịp thời; chỉ đạo UBND TP. Pleiku cùng UBND huyện Đak Đoa phối hợp thực hiện giải tỏa đền bù, thu hồi đất dự án; cho phép huyện xây dựng phương án ĐBGPMB, TĐC khi Nhà nước thu hồi đất phù hợp.

T.S

Ảnh: K.N.B

Giáo viên dạy Văn phải có năng lực tự bồi dưỡng

□ NHẬT MINH

Môn Ngữ văn có vị trí quan trọng đặc biệt trong chương trình phổ thông. Tuy nhiên, tình trạng đáng lo ngại hiện nay là học sinh không thích học Văn, giáo viên không nhiệt tình dạy Văn, sinh viên không muốn học ngành Văn. Để môn Văn trở thành một môn học được yêu thích thì việc đào tạo và bồi dưỡng giáo viên dạy Văn sao cho phù hợp với yêu cầu đổi mới là vấn đề cấp thiết hiện nay.

Không giống với các môn học khác, môn Văn là môn giáo dục tâm hồn. Ngoài việc cung cấp kiến thức như các môn học khác, môn Ngữ văn còn góp phần to lớn trong việc bồi dưỡng tư tưởng tình cảm cho các em học sinh: biết yêu thương, quý trọng gia đình, thầy cô, bạn bè, có lòng yêu nước, biết hướng tới những tư tưởng cao đẹp như lòng nhân ái, tinh thần tôn trọng lễ phải, sự công bằng, lòng căm ghét cái ác, cái xấu. Đồng thời môn Văn giúp các em có năng lực cảm thụ các tác phẩm có giá trị nhân văn cao cả. Chính nét đặc thù của môn học không giống với bất cứ bộ môn nào nên cách dạy cũng khác, không phải cứ nhét đủ kiến thức cho các em là được mà người thầy phải biết “truyền lửa”, là cầu nối, trạm trung chuyển để trao truyền cảm xúc, nhận thức, tư tưởng, tình cảm từ các thế hệ nhà văn đến với học sinh. Trong quá trình dạy, chủ yếu là ở trên lớp, người thầy thực hiện gần như rõ rệt nhất vai trò người trao truyền mỹ cảm. Không gì buồn bằng người thầy chỉ biết đọc (đọc giáo án), hoặc chỉ biết diễn (biểu diễn ngôn từ, điệu bộ). Thực tế hiện nay, học sinh không yêu môn Văn đã nói lên phần nào chất lượng giảng dạy của môn này chưa lôi cuốn được người học. PGS.TS. Vũ Trọng Rỹ-Viện Khoa học Giáo dục nói rằng: “Cơ sở vật chất có thể rất hiện đại, sách giáo khoa, chương trình rất hay nhưng đội ngũ giáo viên năng lực hạn chế thì không thể có nền giáo dục tốt được”.

Công tác bồi dưỡng giáo viên có tầm quan trọng đặc biệt và có ý nghĩa quyết định đến việc nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo hướng tới mục tiêu nâng cao chất lượng giáo dục. Công việc này luôn được Bộ quan tâm và thực hiện thường xuyên. Tuy nhiên, nhiều ý kiến cho rằng, mặc dù, Bộ Giáo dục-Đào tạo đã đề ra tiêu chuẩn giáo viên bồi dưỡng, nhưng không phải giáo viên nào cũng đủ tiêu chuẩn. Ngay trong đánh giá của mình, Bộ Giáo dục-Đào tạo cũng thừa nhận, khâu tập huấn thay sách chất lượng còn thấp. Người đi dạy và người đi học cũng có lúc còn lơ là, dẫn đến tình trạng đi học theo kiểu “đánh trống ghi tên”. Để tất cả các thầy-cô giáo dạy Văn thực hiện tốt được nhiệm vụ theo xu hướng đổi mới giáo dục hiện nay, điều quan trọng là “Người giáo viên cần biết tự thay đổi liên tục để thích nghi với những biến động của xã hội”-PGS.TS. Đỗ Ngọc Thống-Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam. Vì giáo viên ngữ Văn, những người được đào tạo sư phạm, có trình độ học vấn nhất định thì hình thức học là do tự mình điều khiển thường sâu sắc và lâu dài hơn là hình thức học tập do người khác điều khiển. Để việc tự học của cá nhân có hiệu quả ngoài việc phải tự nghiên cứu hiểu sâu chương trình, sách giáo khoa, đọc và ghi chép nhiều tài liệu tham khảo thì giáo viên Văn phải có thói quen ham đọc sách báo, tạp chí khác để thu thập các thông tin hữu ích. Không phải tự tra dồi bằng cách đọc mà phải rèn luyện bằng năng lực viết, có thể tự sáng tác văn chương hoặc viết bài nghiên cứu tác phẩm văn học để rèn luyện tư duy và năng lực hiểu biết của mình. Bên cạnh đó cũng có thể học hỏi bạn bè đồng nghiệp để tích lũy nâng cao năng lực chuyên môn, nghiệp vụ. Khi một người giáo viên có kiến thức chắc chắn, có khả năng truyền thụ thì mỗi giờ giảng sẽ hiệu quả hơn.

Ngày nay, người học được tiếp cận rất nhiều thông tin, hiểu biết rất nhiều, vì vậy giáo viên càng phải nỗ lực tự hoàn thiện mình, phải chinh phục trò bằng kiến thức sâu rộng của mình, đáp ứng mọi tin yêu, kỳ vọng của học sinh. Bác Hồ đã từng dạy: Người làm thầy giáo phải luôn là tấm gương không ngừng học tập để nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ; phải thường xuyên tu dưỡng, rèn luyện đạo đức để làm tấm gương sáng cho học trò noi theo, để đáp ứng yêu cầu của thời đại mới trên mọi phương diện.

N.M

Chưa có giải pháp bảo tồn và phát triển trà mi tự nhiên

□ KHẮC DŨNG

Đó là thông tin được các nhà khoa học Trường Đại học Đà Lạt đưa ra ngày 31-7-2014 tại lễ nghiệm thu chính thức đề tài “Điều tra, sưu tập và nhân giống các loài trà mi (Camellia) ở Lâm Đồng” do Trường Đại học Đà Lạt chủ trì thực hiện trong hơn 2 năm qua. Cùng với thông tin này, qua khảo sát, nhóm thực hiện đề tài khoa học này còn cho rằng: “Thông tin về các loài trà mi đối với các đơn vị chủ rừng còn hạn chế; nhiều đơn vị chủ rừng không biết trong lâm phần quản lý có phân bố các loài trà mi, do đó không có phương án bảo vệ. Môi trường sống của các loài trà mi bị tác động, phá hủy do chuyển đổi mục đích sử dụng đất lâm nghiệp, khai thác lâm sản, phá rừng làm rẫy”.

ĐẶC HỮU VÀ QUÝ HIẾM

Cũng theo kết quả nghiên cứu được trình bày tại lễ nghiệm thu chính thức đề tài nói trên, Lâm Đồng là tỉnh có đến 4,3% giống trà mi lai tạo trong tổng số khoảng trên 2.500 giống trà mi lai tạo trên toàn thế giới (tương đương với số lượng 130 giống). Đặc biệt, với các giống trà mi bản địa Lâm Đồng, các nhà khoa học đã thống kê được con số 21 loài; trong đó, đã thu mẫu và tư liệu hóa được 11 loài là trà mi bạc, trà mi cám, trà mi cành dẹt, trà mi Đà Lạt, trà mi Di Linh, trà mi Krempf, trà mi nhụy ngắn, trà mi núi, trà mi Piquet, trà mi Vidal và trà mi Việt Nam.

Đặc biệt hơn, trong khuôn khổ nghiên cứu của đề tài, nhóm tác giả cho biết là đã chính thức công bố 2 loài trà mi mới cho khoa học là trà mi Đà Lạt (Camellia dalatensis) và trà mi Di Linh (Camellia dilinhensis). Theo TS. Nguyễn Văn Kết và Ths. Lương Văn Dũng (Trường Đại học Đà Lạt) thì Lâm Đồng nói riêng và Việt Nam nói chung được xác định là một trong những trung tâm phân bố của trà mi, đặc biệt là trà mi hoa vàng. Ở Việt Nam, trà mi hoa vàng đã được phát hiện từ gần một thế kỷ nay với bằng chứng là các nhà khoa học người Pháp đã từng công bố thông tin trà mi hoa vàng Việt Nam trong Thực vật chí Đông Dương-Flore générale de l’Indo-Chine. TS. Nguyễn Văn Kết cho biết thêm: “Các loài trà mi hoa vàng thuộc chi Camellia không chỉ có màu sắc đặc biệt mà còn có giá trị y học cao. Theo “Camellia International Journal”, hợp chất của trà mi hoa vàng có khả năng kiểm soát sự sinh trưởng của các khối u, giảm hàm lượng cholesterol trong máu... Thời gian gần đây, trên thị trường thế giới đã xuất hiện nhiều sản phẩm được chế biến từ trà mi hoa vàng thành các dạng như trà, chất dinh dưỡng... như Superion tea, Golden Camellia... Trong đó, riêng một chai Golden Camellia hiện nay có giá lên đến 4,7 triệu đồng”.

CẦN BẢO TỒN, PHÁT TRIỂN

Sự mất dần những cánh rừng là một trong những nguy cơ đối với các loài trà mi cần được cảnh báo là bức xúc của các nhà khoa học quan tâm đến loài cây quý này đã nêu lên ở rất nhiều diễn đàn. Thêm vào đó, phong trào chơi bonsai, cây cảnh hiện nay cũng là mối quan tâm không nhỏ về sự tồn vong của các loài trà mi ở Lâm Đồng nói riêng và cả nước nói chung. Mặt khác, trà mi thường phân bố ở vùng rừng

hỗn giao và rừng nghèo, đồng thời phân bố không tập trung nên nguy cơ bị tận diệt càng lớn khi loài cây này thường bị đội quân mua bán cây cảnh ráo riết săn lùng.

Tại công trình nghiên cứu, các tác giả đặt ra mục tiêu là xây dựng cơ sở dữ liệu về các loài trà mi, tạo tiền đề cho việc bảo tồn, ứng dụng và phát triển tài nguyên họ chè (Theaceae) ở Lâm Đồng; cụ thể hơn là điều tra, sưu tập các loài cây thuộc chi trà mi (Camellia) ở Lâm Đồng và tuyển chọn, nhân giống các loài trà mi có triển vọng để phục vụ cho việc phát triển cây đường phố, cây cảnh quan có nguồn gốc bản địa. Qua hơn 2 năm thực hiện đề tài, nhóm tác giả đã thu lại được những kết quả đáng kể bằng hai phương pháp là nhân giống truyền thống các loài trà mi (nhân giống bằng phương thức gieo hạt và nhân giống bằng phương thức chiết cành) cho tỷ lệ nảy mầm khoảng 60% và tỷ lệ hom ra rễ khoảng 50% và phương pháp nhân giống in-vitro. Trên cơ sở này, các nhà khoa học đưa ra 2 giải pháp bảo tồn: Bảo tồn nguyên vị với những việc làm cụ thể như khoanh vùng phân bố, bảo vệ sinh cảnh, xây dựng mô hình xúc tiến tái sinh (mở tán, loại trừ dây leo, bón phân...), bổ sung cá thể non và tăng số lượng và cấp tuổi trong quần thể...; và bảo tồn chuyển vị với những việc làm cụ thể như phát triển vườn sưu tập và vườn cây giống đầu giòng, khuyến khích xanh hóa hàng rào và đường phố bằng các loài trà mi, phát triển vùng nguyên liệu sản xuất hàng hóa (nếu xuất hiện nhu cầu của thị trường)...

Và cuối cùng, các nhà khoa học nêu kiến nghị: Tiếp tục điều tra, tư liệu hóa những loài trà mi có trong danh lục nhưng chưa thu được mẫu vật; chuyển giao kết quả nghiên cứu cho các đơn vị chủ rừng, các doanh nghiệp để có giải pháp bảo vệ, phát triển các loài trà mi; đầu tư, hoàn thiện vườn sưu tập trà mi; hoàn thiện nhân giống và nhân giống các loài quý hiếm có tính nguy cấp cao.

K.D

Ths. Lương Văn Dũng-Trường Đại học Đà Lạt và loài trà mi Krempf được tìm thấy tại Vườn Quốc gia Bidoup Núi Bà. Ảnh: K.D

Phát hiện 24 di tích khảo cổ tiền sử ở thượng du sông Ba

□ PGS.TS. NGUYỄN KHẮC SỬ

chúng đối với đời sống xã hội Kinh-Thượng ở các thế kỷ sau này.

Những phát hiện nói trên đã bổ sung vào bản đồ khảo cổ học Gia Lai nhiều giai đoạn khác nhau của lịch sử dân tộc, có giá trị sử liệu vô cùng quan trọng trong nghiên cứu giai đoạn bình minh của lịch sử và diễn trình phát triển lịch sử văn hóa vùng đất thượng du sông Ba, cung cấp tư liệu vật thật góp phần nghiên cứu biên soạn lịch sử và địa chí địa phương.

Lần này, các nhà khảo cổ học đã thu thập hàng trăm công cụ Đá cũ, hàng ngàn di vật Đá mới bổ sung nhiều hiện vật có giá trị trưng bày Bảo tàng tỉnh và nhà truyền thống các huyện, góp phần giáo dục lòng yêu quê hương đất nước cho thế hệ trẻ.

Những phát hiện này còn có giá trị báo dẫn cho những phát hiện, nghiên cứu tiếp theo; mở ra triển vọng cho các chương trình khai quật hợp tác trong nước và quốc tế; thiết kế quy hoạch bảo tồn và phát huy di sản văn hóa dân tộc ở thượng du sông Ba.

Trước mắt, cần cấm biển bảo vệ một số di tích đặc biệt quan trọng, có nguy cơ bị phá hủy như: Gò Đá, Rộc Tung, Rộc Hương, Rộc Lớn (thị xã An Khê); hệ thống 6 di tích công xưởng Hlang (huyện Kông Chro); tiếp tục điều tra khảo cổ 4 huyện Ia Pa, Phú Thiện, Krông Pa và thị xã Ayun Pa; đồng thời trở lại nghiên cứu các di tích Tây Sơn Thượng đạo dưới góc độ khảo cổ học một cách có hệ thống, làm rõ diễn trình lịch sử văn hóa vùng đất thượng du sông Ba và những giá trị nổi bật của quần thể các di tích này trong lịch sử dân tộc.

N.K.S

Giai đoạn sớm nhất, gồm 6 địa điểm đều ở thị xã An Khê. Đó là Gò Đá, phường An Bình; Rộc Tung, xã Xuân An; Rộc Hương, phường An Tân; Rộc Giáo, phường Ngô Mây và Rộc Lớn, phường An Phước. Các di tích này đều nằm trên thêm bậc 3 sông Ba, độ cao trên 400 mét. Một số công cụ thu thập trên bề mặt, một số nằm trong trầm tích thời kỳ Cánh tân. Các di tích này có một số đặc điểm chung về công cụ đá. Đó là những công cụ cuội ghè dẽo thô sơ, làm từ đá quartz, kích thước rất lớn, với loại hình nổi trội là những rìu tay, những mũi nhọn tam diện, những công cụ hình rìu, những con dao cắt, những công cụ mảnh tước lớn. Những công cụ này khác và cổ hơn rất nhiều so với các di tích thời đại Đá cũ hiện biết ở Việt Nam. Có nhiều khả năng những di tích này thuộc trung hoặc sơ kỳ thời đại Đá cũ, cách đây vài chục vạn năm.

Giai đoạn tiếp theo cũng thuộc thời đại Đá cũ, song muộn hơn, gồm 8 di tích: làng Lợk-xã Nghĩa An, thôn 4-xã Đông, làng Roh-xã Đông (huyện Kbang); Tư Lương-xã Tân An, An Phong-xã Tân An, Soi Tre-xã Cư An, Ong Dú-xã Phú An (huyện Đak Pơ); thôn 2-xã Thành An (thị xã An Khê). Các di tích này phân bố ở thêm bậc 2 sông Ba với sự phổ biến của

công cụ cuội ghè dẽo thô sơ, làm từ đá quartz, quartzite, granite, sét silex, tương đối lớn, loại hình nổi trội là những công cụ rìu lưỡi dọc, rìu lưỡi ngang, mũi nhọn, công cụ dao cắt, công cụ mảnh tước. Những công cụ này có nét gần với công cụ văn hóa Sơn Vi (Phú Thọ) và lớp dưới cùng di chỉ Lung Leng (Kon Tum), mang đặc trưng hậu kỳ Đá cũ, có tuổi từ 1 đến 3 vạn năm trước.

Giai đoạn hậu kỳ Đá mới-sơ kỳ Kim Khí với một hệ thống công xưởng chế tác rìu đá opal đã được biết đến, gồm 6 di tích ở Hlang-xã Yang Nam (huyện Kông Chro). Các di tích cách nhau khoảng 1 km, mỗi nơi đảm nhận một khâu nhất định trong quy trình chế tạo rìu đá như khai thác nguyên liệu, sơ chế, gia công hoàn thiện và xuất xưởng. Ngoài hệ thống công xưởng, các nhà khảo cổ đã phát hiện 5 di chỉ-xưởng, vừa cư trú vừa gia công chế tác đồ đá, như: Đak Giang, Cầu Treo, làng Róh (xã Đông, huyện Kbang), Soi Tre 2-xã Cư An, Tư Lương-xã Tân An (huyện Đak Pơ). Đặc trưng nổi bật là sự xuất hiện rìu có vai, bôn hình răng trâu và gổm thô văn thừng. Những di tích này có niên đại khoảng 3.000 đến 4.000 năm cách ngày nay. Sự xuất hiện hệ thống các công xưởng đã xác nhận sự phát triển

cao của hoạt động kinh tế nguyên thủy, sự chuẩn bị của con người trước khi bước vào xã hội văn minh với sự phát triển khá đồng đều ở toàn khu vực phía Đông Gia Lai.

Những dấu tích thời đại Kim khí ở các huyện phía Đông Gia Lai được biết đến qua một số phát hiện lẻ tẻ như những lưỡi cuốc đá ở Tân Định, khuôn đúc rìu đồng ở thôn 3, trống đồng ở An Thành, cùng nhiều vết tích xỉ và các lò luyện sắt ở nhiều nơi dọc đôi bờ sông Ba. Đây là bằng chứng cho thấy phía Đông Gia Lai đã thực sự bước vào thời đại Kim khí từ đầu Công nguyên.

Về khảo cổ học giai đoạn lịch sử, những phát hiện mới đây về bia Champa ở Đak Pơ, vật liệu xây dựng như đá ong, tượng đầu rắn Naga và giếng xếp đá cổ ở Hlang (Kông Chro) cho thấy, trước thế kỷ XV, nơi đây là địa bàn cư trú, hoạt động giao thương của người Champa.

Một loạt dấu tích vũ khí, công cụ bằng sắt, đồ gốm sứ, gốm đất nung tìm thấy ở di tích Vườn Cam, các vết tích bờ lũy, đình trong, đình ngoài, Gò Chợ, tiền đồng phát hiện gần đây đã minh chứng cho hoạt động của nghĩa quân Tây Sơn giai đoạn tụ nghĩa, xây dựng căn cứ địa Tây Sơn Thượng đạo (1771-1773) và những tác động to lớn của

Hương rừng xứ Quảng

□ TẤN VINH

Những giá trị văn hóa tiêu biểu nhất của các dân tộc anh em sinh sống ở Trường Sơn-Tây Nguyên như kiến trúc nhà làng truyền thống (nhà gươl, nhà rông), tượng gỗ, lễ hội dân gian, văn học dân gian... đều dễ dàng tìm thấy ở các buôn làng người Cơ Tu, Giê-Triêng, Xơ Đăng... Chẳng hạn như công chiêng, một loại hình âm nhạc dân gian có sức hấp dẫn nhất của đời sống cộng đồng đã được UNESCO công nhận là kiệt tác truyền khẩu, di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại vào năm 2005 cũng không thiếu vắng trong sinh hoạt lễ hội, diễn xướng của hầu hết các dân tộc miền núi Quảng Nam.

Nhà làng của người Cơ Tu (gươl) là tâm điểm của sự chú ý khi nói đến việc bảo tồn di sản cổ truyền và phát huy tính ích dụng to lớn của nó đối với cộng đồng. Mái nhà hình mu

rùa giản dị đó là nơi phát tiết những tinh hoa, là nơi giữ gìn, sản sinh những giá trị văn hóa tiêu biểu, độc đáo nhất của tộc người. Dưới mái nhà gươl ấy vẫn ấp ủ, nuôi dưỡng cái hồn của truyền thống bản địa với tiếng trống nhịp chiêng, lời ca điệu múa, họa tiết hoa văn, tranh tượng, kiến trúc... thể hiện tài năng về văn hóa nghệ thuật một cách hùng hồn, sống động nhất của người Cơ Tu. Nếu dân tộc Tây Nguyên tự hào về tượng nhà mồ thì người Cơ Tu cũng đầy kiêu hãnh khi tài hoa của các nghệ nhân được thể hiện đậm nét trên tượng nhà gươl; nếu thiếu nữ Tây Nguyên quyến rũ trong điệu múa xoang rộn ràng tiếng chiêng thì các cô gái Cơ Tu lồi cuốn trong vũ điệu tung tung đa dă với âm vang công chiêng và nhịp trống ka thu rộn ràng trong đêm hội dưới mái nhà gươl. Nhà gươl còn là mái nhà để cùng nhau nường

tựa, sẻ chia, tình yêu thương của mỗi người và của cả cộng đồng.

Với đồng bào miền núi Quảng Nam, các lễ hội cũng không kém phần đặc sắc, chứa đựng nhiều giá trị văn hóa hết sức quý giá. Có thể kể ra vài lễ hội tiêu biểu như lễ kết nghĩa, lễ cưới, lễ mừng nhà mới, lễ khánh thành nhà gươl, lễ ăn trâu huê, lễ mừng lúa mới... Các lễ hội đó cũng là viên ngọc sáng giá trong di sản văn hóa truyền thống của các dân tộc. Trong mỗi lễ hội ta thấy hiện rõ sắc màu đặc trưng của mỗi vùng, của mỗi địa bàn cư trú khác nhau. Lễ cưới của người Cơ Tu ở Chà Vành (Nam Giang) hay lễ kết nghĩa ở Tà Lu (Đông Giang) hoặc lễ mừng nhà gươl ở A Nông (Tây Giang)... cho ta nhận ra những tập tục, lễ nghi, ứng xử hết sức hồn nhiên mang đậm chất nhân văn.

Đấu chiêng, tiết mục đặc sắc của thanh niên dân tộc Cor. Ảnh: T.V

Những giá trị văn hóa cổ truyền là tinh hoa, hồn cốt của mỗi dân tộc như nghề trồng bông dệt vải, trang phục, trang sức truyền thống, nghệ thuật cổ truyền... còn bảo lưu khá tốt ở các buôn làng miền núi Quảng Nam. Những bộ trang sức đất tiền như mã não, vòng bạc, vòng đồng, cườm đá quý hay những chuỗi hạt cườm ngũ sắc làm bằng nhựa được các bà, các chị, các cô gái chưng diện, làm đẹp cho lễ hội cộng đồng. Vải thổ cẩm của làng Công Dồn, Drông... đủ sức làm hàng hóa để trao đổi phục vụ nhu cầu cuộc sống và làm

đẹp cho các buôn làng Cơ Tu cũng như phát triển du lịch trong tương lai. Trình diễn trang phục và trưng bày, giới thiệu các sản phẩm dệt là nét độc đáo của chương trình lễ hội.

Các dân tộc ít người miền Tây xứ Quảng góp phần làm phong phú, đa dạng văn hóa nơi đây. Lễ hội văn hóa thể thao các dân tộc là cơ hội giao lưu, gặp gỡ giữa các tộc người anh em, đánh thức di sản văn hóa của đại ngàn Trường Sơn.

T.V

Cây trầu của mẹ

□ NGUYỄN TIẾN DŨNG

Mẹ tôi là người nghiện trầu từ thời con gái. Lúc tôi 8-9 tuổi, mẹ thường sai tôi sang nhà người ông họ để hái trầu. Cây trầu của ông tôi trồng tựa vào một gốc gòn lớn cạnh bờ suối. Vì cây gòn cao và to nên khó khăn lắm mỗi lần tôi mới hái được lá trầu đủ để mẹ ăn trong vài ngày.

Lần đầu tiên tôi đi hái trầu, mẹ tôi hướng dẫn: Trong một cây trầu có hai loại lá, lá trầu lương và lá trầu ác. Lá trầu lương mọc từ dây trầu lương có thân màu tím, mỗi đốt có rễ nhỏ bám vào thân trụ giúp trầu leo lên cao. Lá trầu lương có vị cay nồng ăn không được, nếu ăn sẽ bị rộp miệng. Khi cây trầu trồng được hơn một năm, từ dây trầu lương sẽ mọc ra các nhánh gọi là dây ác hoặc nhánh ác. Lá trên nhánh trầu ác mới ăn được. Nhưng ăn ngon nhất là lá trầu thứ 3, thứ 4 trong nhánh, đó là những lá không quá già, đủ độ nồng và cay.

Mấy năm sau đó, cây trầu của ông tôi ngày càng khó hái. Các nhánh trầu leo tít trên cao và lá trầu muốn hái cũng ở trên đó. Muốn hái được phải leo lên một bờ rào dây thép gai với hàng cọc sắt nhọn. Mẹ tôi thấy nguy hiểm nên không cho tôi hái nữa. Hàng ngày, mẹ phải mua trầu ngoài chợ để ăn. Tuy nhiên không có loại trầu nào ngon như giống trầu của ông tôi. Do vậy, mẹ xin một nhánh trầu của ông để trồng dưới gốc cây mít trước nhà.

Từ khi trồng được cây trầu, mẹ tôi có đủ trầu ngon để ăn hàng ngày. Vào mùa mưa, trầu ra rất nhiều lá, dư sức cho mẹ tôi và vài người bạn trầu của mẹ dùng. Hơn thế, cứ vài tháng, chị tôi hái bớt khoảng chục bó trầu để bán kiếm thêm tiền chợ hoặc đổi cau, vôi, thuốc cho mẹ ăn với trầu. Giống trầu của mẹ rất ngon nên được nhiều chủ sạp trầu cau mua sỉ để bán lại. Hồi ấy chợ Mới-Pleiku có một diện tích không nhỏ dành riêng để bán trầu cau và có nhiều sạp trầu. Tuần nào chị tôi bận thì mẹ sai tôi đi chợ mua cau, vôi, rễ chay, thuốc cho mẹ. Tôi đi nhiều đến nỗi biết hết tên từng người bán hàng. Tôi còn biết rõ bà nào bán cau ngon, bà nào có vôi xiêm màu hồng rất tươi và đẹp...

Mẹ tôi chăm bón thường xuyên cây trầu. Vài ba tháng một lần, mẹ bón tro bếp cho cây. Mẹ bảo chỉ bón tro bếp thì lá trầu mới xanh, giòn và cứng cáp. Mẹ sai tôi lấy thêm đất đá đắp một cái bồn xung quanh gốc để tưới được nhiều nước. Nước càng trong, sạch thì trầu càng xanh và có mùi vị thơm ngon.

Cây trầu của mẹ đã lớn cùng với tuổi thơ tôi như thế. Rồi cuộc sống đô thị hóa, có nhiều đổi thay, cây trầu của mẹ tôi không còn đất sống. Tôi buồn và lo lắng suốt một thời gian dài, tâm trạng bần thần như mất một thứ gì đó. Quả thực cây trầu đã gắn bó với tôi suốt mấy chục năm và với bao kỷ niệm. Hơn thế, nó như là kỷ vật của mẹ tôi, là chỗ để chị em tôi và con cái tôi nhớ về mẹ, về bà của mình.

Bây giờ, ở một góc sân dù rất nhỏ của nhà tôi đã trồng dây trầu vào chậu hoa kiếng, dây trầu của mẹ đã lớn gần bằng cây trầu ngày xưa, lá xanh um, chồi non mơn mẩn. Cứ vài ba hôm, tôi hoặc vợ con, hái dăm ba lá xanh nhất, giòn và thơm nhất, rửa sạch rồi thêm vôi, cau, thuốc, rễ chay đặt trên bàn thờ của mẹ. Tôi nghĩ, chắc mẹ vui lắm vì có món trầu ngon và nhất là nó được trồng trước sân nhà, gần nơi mẹ đã trồng dây trầu đầu tiên.

Mùa Vu lan này, tôi hình dung mẹ về lại ngôi nhà xưa, thăm con cháu và ngắm lại cây trầu thân thương năm nào.
N.T.D

Ảnh minh họa.

Đội tuyển U.19 Việt Nam: Dự Cúp Hassanal Bolkiah 2014

Kể từ lúc hội quân cho tới khi ra sân thi đấu tại Giải Bóng đá U.22 Đông Nam Á năm 2014 (hay còn gọi Cúp Hassanal Bolkiah 2014) sắp diễn ra tại Brunei, đội tuyển U.19 Việt Nam chỉ có vốn vẹn 5 ngày chuẩn bị.

Cụ thể Cúp Hassanal Bolkiah 2014 chính thức tranh tài từ ngày 8 đến 23-8, nhưng ngày mai (3-8), thầy trò huấn luyện viên (HLV) Guillaume Graechen mới hội quân trở lại Trung tâm Huấn luyện Hàm Rồng của Câu lạc bộ bóng đá HA.GL.

Tham gia Cúp Hassanal Bolkiah 2014, đội tuyển U.19 Việt Nam cử 22 cầu thủ, trong tổng số 29 thành viên toàn đoàn tham dự giải đấu này.

Cúp Hassanal Bolkiah 2014 có 11 đội tham dự,

được chia làm 2 bảng, U.19 Việt Nam nằm ở bảng B cùng với Campuchia, Malaysia, Singapore, Indonesia và chủ nhà Brunei. Bảng A chỉ có 5 đội: Đông Timor, Lào, Philippines, Myanmar, Thái Lan.

Mục tiêu quan trọng nhất của U.19 Việt Nam trong 2014 là Giải Vô địch U.19 Đông Nam Á diễn ra vào tháng 9 tới ở Hà Nội và Vòng chung kết Giải U.19 châu Á (tháng 10) tại Myanmar. Nếu lọt vào được top 4 đội mạnh nhất châu lục, lúc đó thầy trò HLV Guillaume Graechen đương nhiên được tham dự Vòng chung kết Giải U.20 thế giới vào năm 2015. Thế nên Cúp Hassanal Bolkiah 2014 được coi là cử dượt cuối cùng của U.19 Việt Nam trước lúc tham chiến hai giải đấu trên.

MINH VỸ

Liên hoan quốc tế Võ Cổ truyền Việt Nam lần thứ V năm 2014:

Bảo tồn và phát huy võ cổ truyền

□ LÊ VĂN NGỌC

Tối qua (1-8) tại TP. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định diễn ra lễ khai mạc Liên hoan quốc tế Võ Cổ truyền Việt Nam lần thứ V năm 2014 với chủ đề “Bảo tồn và phát huy võ cổ truyền Việt Nam”. Đất võ Bình Định lại một lần nữa trở thành nơi hội tụ của anh hào bốn phương cùng mang hào khí võ Việt trong hành trình bảo tồn và phát huy di sản của dân tộc.

SẮC MÀU VÕ VIỆT

Người Bình Định nói riêng và người Việt nói chung từ lâu đã luôn tự hào về võ cổ truyền Việt Nam. Trong lịch sử giữ nước và dựng nước, võ cổ truyền đã dần trở thành một nét văn hóa đặc trưng mà bạn bè năm châu bốn bể phải thán phục. Trong lễ khai mạc Liên hoan quốc tế Võ cổ truyền Việt Nam lần thứ V năm 2014, nét văn hóa ấy thêm một lần được tôn vinh khi có 85 đoàn võ thuật, trong và ngoài nước đăng ký tham dự, trong đó có 55 đoàn quốc tế đến từ 22 quốc gia, vùng lãnh thổ.

Chương trình được mở đầu bằng nghi lễ tôn vinh tổ nghiệp với 100 võ sinh bái vọng trời đất, bái vọng tổ nghiệp, bái vọng bạn nghề để thể hiện lòng tôn sư trọng đạo, kính tổ trọng thầy, tôn trọng bạn nghề và thể hiện cái tâm, cái đức của người học võ. Đây là nghi lễ lần đầu tiên xuất hiện trong một kỳ Liên hoan quốc tế Võ Cổ truyền Việt Nam và cũng là nghi lễ thể hiện vẻ đẹp của nét văn hóa mang tên võ Việt-di sản văn hóa phi vật thể của quốc gia. Từng giai đoạn, từng lát cắt trong lịch sử của võ Việt cũng dần dần được lột tả qua những tiết mục đậm chất võ thuật. Với 40 nghệ sĩ múa hòa cùng 50 võ sinh, tiết mục đầu tiên mang tên “Âm vang hào khí Việt Nam” đã thực sự để lại trong lòng người xem những ấn tượng khó phai nhạt. Tác phẩm như một bức tranh sơn dầu hoành tráng, ngợi ca sức mạnh ý chí kiên cường của dân tộc Việt Nam trong tiến trình dựng nước và giữ nước cũng như thể hiện khát vọng yêu chuộng hòa bình của con dân đất Việt.

Hình ảnh anh hùng áo vải Quang Trung được khắc họa đậm nét với tài thao lược tạo nên những chiến công oanh liệt như phát cờ khởi nghĩa đánh tan 5 vạn quân Xiêm trong trận Rạch Gầm-Xoài Mút và 29 vạn quân Thanh trong chiến thắng Ngọc Hồi-Đống Đa. Ngoài ra, nét văn hóa của dải đất miền Trung còn được tô vẽ bằng nguyên liệu âm thanh qua những tiết mục hát múa bả trạo, hát bội... Phần kết lại đặc biệt nhấn mạnh đến ý nghĩa của Liên hoan với tiết mục “Bình Định-Hội tụ miền đất võ”.

Không chỉ vậy, trong những tiết mục múa hát kết hợp với võ thuật còn được Nghệ sĩ Nhân dân Lê Ngọc Cường-Tổng đạo diễn chương trình gửi gắm vào đó hình ảnh của những ngư dân bám biển. Những con người chịu sự mặn mòi của sóng gió biển cả vẫn vững tay chèo ra khơi rồi trở về bình yên bên gia đình ấm cúng. Đó là một sự tinh tế của lễ khai mạc khi lồng

Võ Việt được tôn vinh là di sản văn hóa phi vật thể của quốc gia. Ảnh: L.V.N

ghép được sức mạnh tinh thần của võ Việt vào công cuộc mưu sinh, giữ từng tấc đất giữa biển khơi.

NHIỀU HOẠT ĐỘNG Ý NGHĨA

Bắt đầu khai màn từ tối 30-7, hơn 400 vận động viên đến từ 40 tỉnh, thành, ngành trong cả nước đã tham gia tranh tài ở hai nội dung đối kháng và hội thi. Với sự tham gia đông đảo của các vận động viên cũng như việc Ban tổ chức bố trí những điểm thi đấu hợp lý, giải lần này đã thu hút một số lượng người theo dõi rất đông đảo. Người dân đất Võ dường như luôn tiềm ẩn trong dòng máu một niềm đam mê với võ thuật nên tỏ ra rất háo hức với sự kiện được tổ chức ngay trên quê hương.

Cùng với giải này, Liên hoan ảnh nghệ thuật khu vực miền Trung-Tây Nguyên lần thứ 19 cũng được tổ chức. Đã có 1.606 tác phẩm ảnh (1.417 ảnh màu, 189 ảnh đen trắng) của 242 tác giả thuộc 10 tỉnh thành từ Đà Nẵng đến Khánh Hòa gửi về tham dự. 15 tác phẩm xuất sắc nhất trong số đó đã được trao giải với Huy chương vàng thuộc về tác phẩm “Quyết tâm bám biển” của tác giả Đặng Văn Nở, Đà Nẵng). Liên hoan cũng đã chọn ra 35 tác phẩm tiêu biểu để trưng bày tại Quảng trường Quang Trung, TP. Quy Nhơn.

Chiều 31-7, để có sự chuẩn bị tốt nhất cho Liên hoan quốc tế Võ Cổ truyền Việt Nam, Ban tổ chức đã khai trương trung tâm báo chí nhằm phục vụ phóng viên tác nghiệp tại Liên hoan. Trung tâm được bố trí tại tầng 2 Trung tâm Văn hóa tỉnh gồm khu hội trường được lắp đặt bàn ghế, hệ thống âm thanh phục vụ các cuộc họp báo đột xuất và khu báo chí được lắp đặt 10 bộ máy vi tính để bàn, kết nối internet cáp quang tốc độ cao, máy in, máy fax, điện thoại để bàn... Theo thống kê, Ban tổ chức đã cấp 141 thẻ tác nghiệp cho phóng viên của trên 50 cơ quan thông tấn báo chí và 47 thẻ cho các nghệ sĩ nhiếp ảnh.

Sau lễ khai mạc hoành tráng và ấn tượng tối qua, các hoạt động chính của Liên hoan cũng chính thức bắt đầu từ hôm nay như lễ hội đường phố, thi người đẹp võ cổ truyền Việt Nam, giao lưu giữa các võ đường, các võ sĩ Nhật Bản biểu diễn các bộ môn Sumo, Karatedo và Kendo...

L.V.N

Thăm chùa Ông Núi ở núi Bà

□ BÙI QUANG VINH

Một ngày cuối tháng bảy, tôi và cậu em phía vợ tên là Khổng Phương, con cháu thuộc một chi phái chính của dòng họ Khổng lưu lạc vào đất Bình Định từ thời nào không rõ, lang thang về xã Cát Tiến, huyện Phù Cát để tìm đến ngôi mộ Tổ đang được xây dựng trên một chóp núi cao thuộc quần sơn núi Bà, người địa phương hay gọi là mộ ông Giản.

Tuy đã cuối hè nhưng nắng chưa hề dịu đi nhưng nhờ nằm sát biển nên con đường lên núi không bị nung nóng mà thì thoảng có chút gió lành nên tôi không có cảm giác bức bối lắm. Chúng tôi men theo con đường mòn của người chăn bò trên núi, leo khoảng 30 phút trên một độ cao ước chừng 300 mét so với mực nước biển thì đến ngôi mộ Tổ dòng họ Khổng ở Bình Định. Ngôi mộ đang xây dở dang, chiếm trọn một chóp núi, có mặt bằng khuôn viên 80 mét vuông. Đây là ngôi mộ độc nhất ở vị thế đặc địa nhất của vùng núi Bà thuộc địa phận thôn Phương Phi, xã Cát Tiến. Chưa nói đến ông tổ Khổng Giản này là người như thế nào nhưng qua cách chọn cho mình chỗ để an giấc ngàn thu như thế này thì có thể hiểu ông là người có am tường về phong thủy. Tôi nghĩ nếu ông tạ thế cách đây vài trăm năm thì việc đưa một quan tài lên đến chóp núi này quả là điều không dễ dàng và tốn kém không ít. Đây là ngọn núi nhỏ trong số 66 ngọn núi trong quần sơn Núi Bà, mộ ông Giản nằm, đầu hướng phía Tây gối ngọn núi khác cao hơn, trên đỉnh có hòn đá lớn, chân đạp về phía Đông là cửa biển Cát Tiến rộng mở, ngoài khơi có cù lao đá không dân cư, hai bên hông (phía Nam và Bắc) là hai hòn núi cách bởi hai khe suối nước chảy quanh năm. Phía sườn Đông Bắc là Linh Phong Thiền tự hay còn gọi là chùa Ông Núi. Nhìn vào thế non xanh nước biếc, nơi đặt ngôi mộ Tổ, tôi nói với

cậu Phương, hậu duệ khoảng đời thứ 9 của dòng họ Khổng ở đây rằng: -Cụ Tổ đã chọn một thế núi khá đặc địa, đầu gối đại sơn, chân đạp biển lớn nhưng có cù lao chắn gió nên không lạnh, hai bên sườn có suối róc rách phun nước ngày đêm, lại có tiếng chuông chùa ngân nga vọng lại vỗ yên cho giấc ngàn thu... Quả là cao nhân mấy ai bì kịp!

Từ đây chúng tôi lại xuống núi để rồi tiếp tục leo lên ngọn Chóp Vung bên sườn trái của mộ ông Giản để đến Linh Tự mà theo sử sách thì được khai phá cách nay 312 năm (1702) dưới thời chúa Nguyễn Phúc Chu. Theo dân gian truyền tụng mà sau này được ghi lại trong các sách Đại Nam nhất thống chí, Linh Phong tự ký hay Đại Nam dư địa chí ước biên... có nói đến vị Thiền sư Tịnh Giác có tên là Lê Ban đến vùng đất này và nhìn thấy khí vượng nơi đỉnh Chóp Vung-đỉnh cao nhất trong dãy núi Bà thuộc xã Cát Tiến, huyện Phù Cát-Bình Định ngày nay, Thiền sư liền tìm đến đó lập am bằng cỏ tranh và tu thiền tại đây lấy tên là Dũng Tuyền tự. Vị Thiền sư này ít khi xuống núi; ông mặc áo vỏ cây nên có hiệu là Mộc Y Sơn Ông (Ông Núi mặc áo vỏ cây). Ông cũng nghiên cứu thuốc Nam và thường chữa bệnh cho dân mỗi khi có dịch bệnh xảy ra. Người ta kể rằng Thiền sư thường đón củi rồi đem xuống núi đặt bên vệ đường, dân trong vùng biết ý nên đã đem gạo, muối đặt ở vị trí cố định và nhặt củi về dùng, xem như đổi củi lấy gạo. Đến năm 1733, đời chúa Nguyễn Phúc Chu đã cho xây chùa bằng ngói ở đây và lấy tên là Linh Phong Thiền tự, phong hiệu cho nhà sư này là Tịnh Giác Thiền Trì Đại lão Thiền sư. Chúa Nguyễn có tặng chùa 2 tấm liên với câu đối: *Hải ngàn khởi lương nhân, pháp vũ phổ thiên tư phật thổ/ Linh Phong ngưng thọ khí, tường vân biến địa ẩm nhân gian.* (Dịch như sau: *Bờ biển đầy duyên lành, mưa móc khắp*

Chùa Ông Núi.
Ảnh: B.Q.V

Đường lên mộ ông Giản.

Ảnh: B.Q.V

trời nhuận đẹp đất/Linh Phong ngưng khí tốt, mây lành mọi chốn phủ nhân gian. Thiền sư Tịnh Giác viên tịch vào thời Tây Sơn.

Thời nhà Nguyễn, đời vua Minh Mạng thứ 7 có ban cho chùa Linh Phong 120 lạng bạc để tu sửa và cả áo cà sa cho nhà sư. Người đời có truyền rằng, vua Minh Mạng năm ấy bị bệnh nặng, ngự y bó tay. Một đêm vua nằm mộng thấy một nhà sư mặc áo vỏ cây đến dâng thuốc cho vua uống, ngày hôm sau tỉnh dậy vua thấy khỏe mạnh bình thường như chưa hề đau ốm. Đem chuyện lạ này hỏi các đại thần, vua mới biết người trong mộng là Tịnh Giác Thiền sư ở Linh Phong Thiền tự. Từ đó vua mới có chỉ cho xây dựng lại ngôi chùa này. Việc vua Minh Mạng đau và nằm mộng được dâng thuốc uống khỏi bệnh chỉ là truyền thuyết chưa rõ thực hư nhưng việc vua ban áo cà sa và số bạc để tu sửa lại chùa Linh Phong là sự thật được ghi chép trong sử sách.

Về sau này, cụ Đào Tấn-vị quan nhà Nguyễn đã có thời về ẩn cư nơi chùa Linh Phong khoảng 1 năm. Sau đó ông về

lại triều đình được bổ làm Thượng thư Bộ Công. Năm 1895, ông có đề đạt lên vua Thành Thái để tu bổ lại chùa Linh Phong. Nhà vua đã xuất 70 lạng bạc cho trùng tu lại chùa này đến 2 năm sau mới xong.

Dưới thời chiến tranh chống Mỹ (1965), chùa Linh Phong bị cháy do bom đạn, chỉ còn lại di tích của hang Tổ phía sau chùa. Người ta cho rằng hang Tổ là nơi vị Thiền sư đầu tiên còn gọi là Ông Núi đã tu luyện và viên tịch ở đây. Sau ngày thống nhất đất nước, đến năm 1994, chùa Linh Phong dưới thời Hòa thượng Huệ Quang trụ trì, mới được cho xây dựng lại như ngày nay cũng chính trên nền chùa cũ. Ngày 1-8-2013, UBND tỉnh Bình Định cùng với Giáo hội Phật giáo tỉnh đã triển khai xây dựng dự án quần thể du lịch lịch sử, sinh thái và tâm linh Linh Phong ở núi Bà thuộc xã Cát Tiến, huyện Phù Cát trên diện tích 63 ha với số vốn đầu tư 200 tỷ đồng cùng nhiều hạng mục công trình có quy mô. Nếu dự án được hoàn thành thì đây là nơi thu hút khách thập phương hàng năm

khá lớn, nhất là những ngày cuối tháng Giêng (23-2) có lễ hội chùa Ông Núi.

Chúng tôi dạo quanh văn cảnh và thăm một số hạng mục đang được triển khai xây dựng như đường bê tông lên chùa với hai làn xe, tượng Phật Thích Ca phía trên đỉnh núi nhìn ra biển, ước chừng có độ cao trên 400 mét so với mực nước biển. Từ cổng tam quan phía trước chính điện nhìn về hướng Đông Nam là đầm Thị Nại (đầm Hải Hạc) với không gian rộng mở, phía dưới là cánh đồng lúa xanh tươi, chính đông là biển cả với những bãi cát dài trắng phau nổi cùng những chân núi choãi ra biển tạo thành các bãi cạn rất đẹp còn nguyên dáng tự nhiên. Nơi đây quả là nơi sơn thủy hữu tình cũng là nơi thanh tịnh cho những bậc chân tu. Vị Thiền sư có hiệu Mộc Y Sơn Ông cũng như ông Tổ họ Khổng nơi này, mỗi người đã chọn cho mình một thế núi trong 66 ngọn núi của quần sơn Núi Bà để dưỡng tâm và phiêu diêu cực lạc là những con người có tâm hồn thoát tục, gắn bó với thiên nhiên, với mây ngàn gió biển. Dù ngày nay, danh phận những con người khai thiên phá thạch ấy không tượng đồng bia đá nhưng cốt cách và triết lý sống của họ mãi mãi xanh tươi như cây cỏ đang ngày ngày hấp thụ linh khí núi Bà, như hương thơm của đài sen còn tỏa ngát chốn nhân gian.

Những câu thơ mà cậu Phương đọc cho tôi nghe của nhà thơ xứ cát khiến lòng mình tĩnh lặng lạ thường: *Chập chờn trong dáng núi Bà/Lững lờ sương khói la đà bóng mây/ Thiền môn một cõi chốn này/ Ngàn năm tịnh độ phải bay bụi hồng/Thình không một góc Sơn Ông/Nghe trong đá có chữ Tâm không sơn.*

B.Q.V

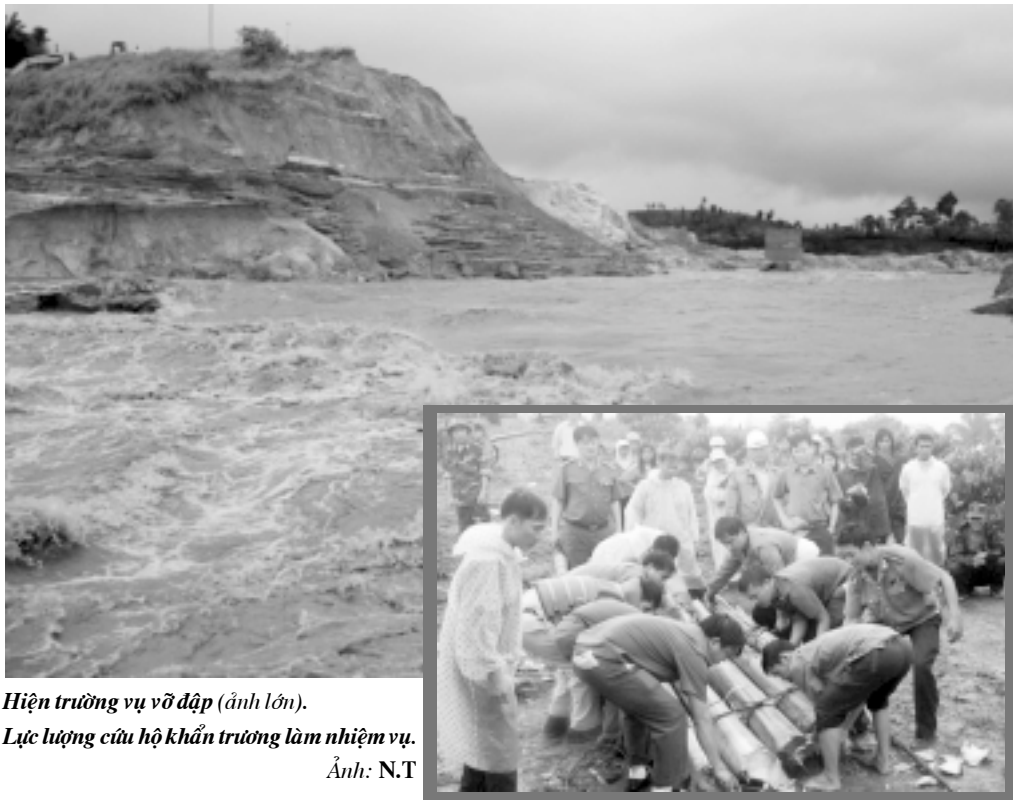

Công trình thủy điện Ia Krêl 2 lại vỡ đê quay:

Lãnh đạo tỉnh kịp thời chỉ đạo công tác cứu hộ

□ NGUYỄN TÚ

**THỦY ĐIỆN
IA KRÊL 2
THUỘC CÔNG
TY CỔ PHẦN
CÔNG NGHIỆP
VÀ THỦY ĐIỆN
BẢO LONG-GIA
LAI LÀM CHỦ
ĐẦU TƯ LẦN
THỨ 2 BỊ VỢ
BAO ĐÊ QUAY
KHIẾN NGƯỜI
DÂN XÃ IA
DOM (HUYỆN
ĐỨC CƠ)
HOẢNG LOẠN.**

Hiện trường vụ vỡ đập (ảnh lớn).

Lực lượng cứu hộ khẩn trương làm nhiệm vụ.

Ảnh: N.T

Ghi nhận tại hiện trường, bao đê quay thủy điện Ia Krêl 2 mới thi công bị vỡ, hàng ngàn mét khối đất đá đã bị cuốn theo dòng nước. Phần bị vỡ dài khoảng 60-80 mét, cao khoảng 20 mét bị cuốn trôi. Những khối bê tông nặng hàng tấn cũng bị nước hất văng xa lên bờ để lộ ra các sợi thép lớn. Hiện một số bờ đất tại khu vực kê vị trí đập bị vỡ vẫn đang có dấu hiệu sạt lở tiếp tục. Bên dưới, dòng nước vẫn cuốn cuộn chảy một cách hung hãn về phía hạ lưu suối Đôi.

Một số người dân hiếu kỳ đến xem cho biết, nhiều ngày qua trên địa bàn huyện Đức Cơ liên tiếp có mưa lớn. Sáng sớm 1-8, khi các hộ dân đi qua khu vực đập để làm rẫy phát hiện khu bao đê quay có dấu hiệu rò rỉ, rạn nứt, nước thấm thấu qua thân. Người dân đã thông báo đến chính quyền xã Ia Dom. Nhận được tin báo, chính quyền tổ chức di tản dân cư đến nơi cao ráo. Tuy nhiên, nước đổ về quá nhanh khiến người dân không kịp trở tay. Hàng chục nhà rẫy của người dân như lạc lõng giữa dòng nước hung hãn tràn bờ suối Đôi khoảng 100 mét. Nước lũ như thác đổ khiến chị Đặng Thị Kim Dung, trú ở xã Ia Nan đang ở trong nhà rẫy không thể thoát ra ngoài, phải trèo lên cây cao. Lực lượng chức năng huyện Đức Cơ triển khai nhiều biện pháp tiếp cận đưa ra ngoài. Ông Lã Mạnh Nam-Đội phó Đội 20 (Công ty 72, Binh đoàn 15) hoảng hốt gọi điện thông báo: Nước lũ tràn qua cây cầu treo bắc qua suối Đôi dẫn vào đơn vị cô lập gần 60 cán bộ, công nhân. 3 nhà dân và 40 ha cao su bị nước lũ chìm trong lũ. 20 ha cao su đang trong giai đoạn trưởng thành bị gãy đổ, cuốn trôi theo dòng nước. Người dân hoảng loạn, lo lắng thiếu thực phẩm nếu nước lũ không rút.

Vẫn chưa hết bàng hoàng, chị Siu

Bơm (làng Bi, xã Ia Dom) nhớ lại: “Lúc đó khoảng 8 giờ 10 phút, tôi đang nấu ấm nước để pha cà phê uống, chuẩn bị đi làm cỏ mì thì bỗng dưng thấy nước suối chảy âm âm. Chúng tôi vội chạy lên bờ. Nước tràn nhanh lắm, cứ cuốn cuộn, dâng cao phải tới 7 mét là ít. Giờ nguyên 1,5 ha mì, chuối hư hết, gà vịt mất, ba con chó cũng mất, xoong nồi trôi hết luôn, còn cái nhà thì nghiêng, sắp sập rồi”.

Ông Nguyễn Ngọc Ẩn-Phó Giám đốc Công ty cổ phần Công nghiệp và Thủy điện Bảo Long cho hay: “Nguyên nhân xảy ra sự việc là phần đê quay bị vỡ. Chúng tôi đã định cho nổ mìn khơi dòng ở đập tràn nhưng không kịp. Hiện chúng tôi đang tăng cường nhân lực, máy móc để thực hiện các biện pháp khẩn cấp khắc phục sự cố”. Khi nhận được thông tin báo về công trình thủy điện Ia Krêl 2 bị vỡ đê quay, chính quyền huyện Đức Cơ chỉ đạo lực lượng Công an và Bộ đội Biên phòng thuộc Đồn Biên phòng Cửa khẩu Quốc tế Lệ Thanh đã kịp thời đến ứng cứu và giúp dân sơ tán. Có mặt tại hiện trường, ông Võ Thanh Hùng-Chủ tịch UBND huyện Đức Cơ cho biết: Khoảng 7 giờ 30 phút, tôi nhận được tin báo từ đại diện Công ty cổ phần Công nghiệp và Thủy điện Bảo Long về việc phần đê quay của thủy điện Ia Krêl 2 có dấu hiệu bị rạn nứt, thấm thấu, có nguy cơ bị cuốn trôi kiến nghị chính quyền huyện phát thông báo khẩn kêu gọi người dân nhanh chóng rời khỏi khu vực núi Đôi.

Chúng tôi chỉ đạo các đơn vị khẩn trương di dời dân và kịp thời ứng cứu; đồng thời, cắt cử các đơn vị khác tiếp tục tìm hiểu, nắm rõ tình hình khu vực dân cư thiệt hại sau lũ.

Ngay sau khi sự việc xảy ra, Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh Hoàng Công Lự cùng với chính quyền địa phương đã trực tiếp đến hiện trường để trực tiếp chỉ đạo công tác tìm kiếm cứu nạn. Trao đổi với P.V tại hiện trường trưa 1-8, Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh Gia Lai cho biết: Chúng tôi sẽ có báo cáo ngay với Thủ tướng Chính phủ về sự việc này. Chúng tôi cũng chỉ đạo cho các lực lượng cứu hộ rà soát, túc trực ở khu vực nước sâu để đề phòng mưa lớn, lũ lại tràn xuống. Các sở, ngành chức năng và chính quyền huyện Đức Cơ phải phối hợp kiểm tra, làm rõ nguyên nhân vụ việc, thống kê số lượng hoa màu, tài sản của người dân bị thiệt hại để buộc chủ đầu tư hỗ trợ, đền bù. Công an tỉnh cần vào cuộc điều tra để có cơ sở xử lý những tập thể, cá nhân để xảy ra vụ việc này”.

Theo báo cáo mới nhất từ UBND huyện Đức Cơ về sự cố vỡ đập công trình thủy điện Ia Krêl 2, tính đến 14 giờ ngày 1-8, chưa có thiệt hại về người. UBND xã Ia Dom đang tiếp tục thống kê, nắm bắt lại số người đi làm rẫy chưa liên lạc được. Sự cố vỡ bao đê quay khiến 56 hộ dân bị ảnh hưởng, nước cuốn 60 ha hoa màu, cao su, cà phê, 1 con trâu, 2 ti vi và tủ lạnh bị lũ cuốn trôi.

N.T

Công trình thủy điện Ia Krêl 2 do Công ty cổ phần Công nghiệp và Thủy điện Bảo Long-Gia Lai đầu tư xây dựng, được khởi công xây dựng từ năm 2009 (thuộc lưu vực sông Pô Cô) với tổng vốn đầu tư khoảng 120 tỷ đồng. Gồm 2 tổ máy, công suất dự kiến 5 MW, thời gian hoạt động của dự án là 45 năm, diện tích chiếm đất là 147 ha. Đây là lần thứ 2 trong vòng 2 năm, thủy điện Ia Krêl 2 bị vỡ.

Canh giữ “nghĩa địa” báu vật gỗ mục thời tiền sử

Duy nhất trên thế giới, vùng Ea Ral (huyện Ea H’Leo, tỉnh Đak Lak) có nghĩa địa của loài cây tiền sử có niên đại với loài... khủng long: “Nghĩa địa thủy tùng”. Người dân nơi đây đã một thời lặn hồ, lật ruộng... để tìm những mảnh thủy tùng còn sót lại. Giá bán loại gỗ này thời cao điểm lên đến cả triệu đồng/kg.

Ea Ral-quần thể thủy tùng cuối cùng còn lại với 270 cây thủy tùng cùng một nghĩa địa thủy tùng khổng lồ bị chôn lấp vài thập niên về trước dưới lòng hồ Ea Ral đang là tâm điểm thêm khát và dòm ngó của bao người.

Theo ông Nguyễn Văn Thuyết-một người dân địa phương: 40 năm trước, người dân Ea H’Leo vẫn lầm tưởng những cây thủy tùng này cũng là những cây thông, chỉ có điều nó không sống trên cạn mà sống ở dưới nước.

Khi ấy, cả Ea Ral rất nhiều thủy tùng. Để làm nương trồng cà phê, làm đường chở nông sản, người ta chặt cây rồi vứt tại chỗ, dợt khi nào khô mang về chế củi hay lấy cọc làm rào trồng... hồ tiêu.

Chỉ đến khi loài thực vật ấy ngày càng cạn kiệt, số lượng chỉ còn được xấp xỉ gần 300 cây trên toàn Tây Nguyên và được kiểm lâm bảo vệ nghiêm ngặt, người ta mới ngỡ ngàng biết rằng đây là loài gỗ quý và hiếm.

“Nghĩa địa thủy tùng” chính là hồ Ea Ral với diện tích hơn 60 ha. Khoảng những năm 70-80 của thế kỷ trước, huyện chủ trương cải tạo hồ Ea Ral làm hồ thủy lợi lấy nước tưới tiêu cho các vườn cà phê vào mùa khô, cả một khu vực bạt ngàn thủy tùng được đốn hạ.

Toàn bộ gỗ, thân, gốc... của rừng thủy tùng bị chặt bỏ thời gian đó, người ta ném hết xuống dưới lòng hồ. 270 cây thủy tùng may mắn còn sống sót đến bây giờ, khi đó nó nằm trên mỏm đất cao nhất của khu vực sinh lầy này nên may mắn sống sót.

Ngay tại hồ Ea Ral, kiểm lâm đã phải lập một trạm canh khu nghĩa địa gỗ quý này và những cây thủy tùng còn sót lại.

Hồ Ea Ral rộng mênh mông, từ xa vẫn nhìn thấy những gốc cây hiếm hoi còn sót lại nhô cao lên khỏi mặt nước đang mùa cạn. Không ai biết chính xác có bao nhiêu khối thủy tùng còn nằm dưới “nghĩa địa thủy tùng”, thế nhưng, ai cũng dám chắc một điều, đây là điểm đang lưu giữ nhiều nhất những xác thủy tùng quý hiếm.

H.S (theo Vietnamnet)

Tử vong vì... súng săn chuột

Ngày 1-8, gia đình và người thân đã tổ chức mai táng cho A Thánh (10 tuổi), trú tại thôn Đak Xanh, xã Văn Lem, huyện Đak Tô (Kon Tum). A Thánh là nạn nhân của chiếc súng bắn chuột. Theo kết quả khám nghiệm tử thi và điều tra ban đầu của Công an huyện Đak Tô, A Thánh đã bị mũi tên bắn trúng trong quá trình đi săn chuột.

Trước đó, vào khoảng 20 giờ ngày 31-7, A Thánh cùng 2 bạn trong làng là A Đoán (11 tuổi) và A Diên (11 tuổi) rủ nhau đi bắn chuột bằng súng bắn tên tự chế. Trong lúc đang đi tìm chuột để bắn, vô tình mũi tên tuột ra khỏi cò, trúng vào cổ của A Thánh làm bị thương nặng, gia đình đưa cháu đi cấp cứu nhưng không qua khỏi.

Vụ việc hiện đang được Công an huyện Đak Tô điều tra làm rõ.

HOÀI TRẦN

Chưa đủ điều kiện khởi kiện, Tòa vẫn thụ lý!

□ **TRẦN HẰNG**

CHƯA ĐỦ ĐIỀU KIỆN KHỞI KIẾN!

Ngày 26-9-2013, vợ chồng ông Trần Đỗ Nam Oanh-Nguyễn Thị Kim Nhung (bên B, trú tại 106 Tôn Thất Tùng, phường Phù Đổng, TP. Pleiku) có ký hợp đồng mua bán chuyển nhượng quyền sử dụng đất với vợ chồng ông Lê Phan Trung Cảnh và bà Trình Thị Thu Hiền, trú tại 230 Lê Duẩn, phường Trà Bá, TP. Pleiku (bên A) để mua hai thửa đất và tài sản gắn liền với đất (thửa số 17, tờ bản đồ số 77 diện tích 25.605 m² mang tên Nguyễn Thị Thu Hương và thửa số 19 tờ bản đồ số 77, 7.130 m²), tổng diện tích là 32.735 m² với giá 4,3 tỷ đồng. Hai bên thống nhất ghi trong hợp đồng là 4,5 tỷ đồng và không thay đổi vì bất cứ lý do gì (số tiền viết dư ra sau này ông Cảnh chuyển trả lại cho ông Oanh- P.V). Phương thức thanh toán chia làm 2 đợt: Đợt 1, bên B giao cho bên A số tiền 2 tỷ đồng để làm bằng chứng cho việc chuyển nhượng và là số tiền đặt cọc..., đợt 2, “sau khi bên A giao giấy chứng nhận quyền sử dụng đất (GCNQSDĐ) cho bên B và các hồ sơ liên quan, bên B sẽ thanh toán thêm (cho bên A) 2 tỷ đồng. Số tiền 500 triệu đồng còn lại, bên A cho bên B nợ đến tháng 4-2015 sẽ trả, (nếu không đúng hạn sẽ chịu phạt gấp 2 lần giá trị tiền nợ).

Sau khi ký hợp đồng, vợ chồng ông Oanh đã chuyển trả cho vợ chồng ông Cảnh tổng số tiền 3,9 tỷ đồng. Tuy nhiên, ông Cảnh chỉ mới làm thủ tục chuyển nhượng cho vợ chồng ông Oanh 25.605 m² đất (thửa 17, tờ bản đồ số 77). Đối với thửa số 19 tờ bản đồ số 77 diện tích 7.130 m² đến nay vợ chồng ông Cảnh vẫn chưa thực hiện nghĩa vụ chuyển nhượng cho vợ chồng ông Oanh như cam kết ngày 26-9-2013.

Điều 2 của hợp đồng này “*Bên A cho bên B chịu lại 500 triệu đồng, thời gian chịu đến tháng 4-2015...*” và điểm C khoản 1 Điều 3 cũng ghi rõ “*Khi bên A*

Lợi dụng sự tin tưởng của bên mua (bên B-bị đơn), bên bán (nguyên đơn-bên A) đã lập hợp đồng chuyển nhượng quyền sử dụng 2 lô đất, trong đó có 1 lô đang thuộc sở hữu của người khác, với giá 4,3 tỷ đồng cho bên B. Mặc dù các điều kiện theo hợp đồng chưa đến hạn thực hiện nhưng bên bán vẫn khởi kiện bên mua ra tòa.

Hồ sơ vụ kiện được Tòa án Nhân dân (TAND) TP. Pleiku thụ lý một cách nhanh chóng đồng thời áp dụng biện pháp khẩn cấp tạm thời “phong tỏa tài sản” của bên mua khiến gia đình này đứng trước nguy cơ phá sản vì nợ nần chồng chất.

đưa giấy chứng nhận quyền sử dụng đất mang tên của bên B, bên B có trách nhiệm thanh toán cho bên A theo cam kết”. Như vậy, các bên đã tự thỏa thuận với nhau rằng, đến hết tháng 4-2015 vợ chồng ông Oanh mới có nghĩa vụ trả hết cho ông Cảnh, bà Hiền số tiền 500 triệu đồng và bên A đưa GCNQSDĐ mang tên của bên B.

Tuy nhiên, khi cả 2 điều kiện này đều chưa phát sinh thì ngày 14-1-2014, vợ chồng ông Cảnh bất ngờ nộp đơn khởi kiện yêu cầu vợ chồng ông Oanh phải trả hết số tiền còn thiếu.

BÁN ĐẤT THUỘC SỞ HỮU CỦA NGƯỜI KHÁC...

Thời điểm ký hợp đồng chuyển nhượng, vợ chồng ông Cảnh không có GCNQSDĐ và hợp đồng chuyển nhượng quyền sử dụng đất ngày 26-9-2013 không được công chứng hợp pháp tại Phòng Công chứng theo quy định của pháp luật. Cụ thể, ngày 4-10-2013, vợ chồng ông Hùng- bà Hương, cùng trú thôn Hòa Thuận, xã Ia Phang, huyện Chư Pưh bán cho ông Cảnh thửa đất số 17, tờ bản đồ số 77, diện tích 25.605 m² mang tên Nguyễn Thị Thu Hương. Việc mua bán này chỉ mới là viết giấy tay, chưa được cơ quan chức năng chứng thực, chưa xác định đến thời gian nào thì việc mua bán mới thực hiện xong. Vậy mà

trước đó ngày 26-9-2013, ông Cảnh, bà Hiền đã mặc nhiên làm hợp đồng mua bán chuyển nhượng đất không thuộc sở hữu của mình cho vợ chồng ông Oanh. Hợp đồng ghi “đất này thuộc quyền sử dụng hợp pháp của ông Lê Phan Trung Cảnh, sinh năm 1976 và vợ là bà Trình Thị Thu Hiền, sinh năm 1980 như trên giấy chứng nhận quyền sử dụng đất”?

Điều làm ông Oanh thắc mắc là: Ngày 14-1-2014, vợ chồng ông Cảnh làm đơn khởi kiện ông Oanh ra tòa; trong đơn khởi kiện ông Cảnh cho rằng: Sau khi bán, ông thực hiện nghiêm túc mọi điều khoản đã cam kết, ông Oanh đã được cấp GCNQSDĐ, quyền sở hữu nhà ở và tài sản gắn liền trên đất (số BN 439492 do UBND huyện Chư Pưh cấp ngày 16-12-2013) đối với thửa đất đã mua của vợ chồng ông Cảnh là hết sức vô lý bởi GCNQSDĐ chỉ mới thể hiện diện tích là 25.605 m², còn phần đất 7.130 m² ở đâu mà yêu cầu ông Oanh phải thực hiện chuyển tiền theo đúng hợp đồng. Thế nhưng, dựa vào căn cứ nào ngày 15-1, TAND TP. Pleiku đã ra Thông báo thụ lý vụ án số 09/2014/TB-TLVA. Ngày 17-1, ông Cảnh làm đơn yêu cầu phong tỏa tài sản gửi Tòa án thành phố Pleiku. Sau đó (ngày 20-1) TAND TP. Pleiku đã ra quyết định áp dụng biện pháp khẩn cấp tạm thời phong tỏa tài

sản là thửa đất số 17 của vợ chồng ông Oanh.

Ông Oanh cho rằng, việc làm nói trên của TAND TP. Pleiku đã làm cản trở đến quyền lợi của vợ chồng ông trong việc dùng tài sản hợp pháp để vay vốn ngân hàng trả nợ và làm ăn chân chính. “Để có được số tiền 3,9 tỷ đồng mua 2 lô đất, vợ chồng tôi đã phải bán hết tài sản, đi vay mượn khắp nơi, thậm chí phải đi vay nóng ở ngoài hơn 1,5 tỷ đồng để trả cho ông Cảnh-bà Hiền. Hiện gia đình tôi đang nợ nần chồng chất vì việc làm sai trái, vi phạm hợp đồng của vợ chồng ông Cảnh và việc phong tỏa một phần tài sản gia đình tôi của TAND TP. Pleiku”-ông Oanh bức xúc.

Về vấn đề này, Luật sư Nông Minh Đức (Đoàn Luật sư TP. Hồ Chí Minh) cho rằng: Có 3 vấn đề cần làm rõ; thứ nhất, “yêu cầu thực hiện nghĩa vụ trả tiền” của ông Cảnh-bà Hiền “*chưa có đủ điều kiện khởi kiện*”; thứ hai, nguyên đơn vi phạm hợp đồng đã ký: “*khi Bên A (bên bán) đưa giấy chứng nhận quyền sử dụng đất mang tên của bên B; bên B có trách nhiệm thanh toán cho bên A theo cam kết*”. Như vậy, chỉ khi nào ông Cảnh-bà Hiền hoàn thành nghĩa vụ thì ông Oanh-bà Nhung mới phải trả tiền, đồng thời vi phạm khoản 2 Điều 1 hợp đồng “*Bên A cho bên B chịu lại 500 triệu đồng, thời gian chịu đến tháng 4-2015 sẽ trả hết...*”. Thậm chí nếu đến tháng 4-2015 ông Cảnh-bà Hiền không hoàn thành nghĩa vụ giao GCNQSDĐ mang tên ông Oanh-bà Nhung thì cũng không có quyền yêu cầu ông Oanh-bà Nhung trả tiền. Thứ 3, đây là hợp đồng vô hiệu, vì tại thời điểm ký hợp đồng chuyển nhượng ông Cảnh-bà Hiền không có GCNQSDĐ. Vì vậy, việc TAND quyết định đưa vụ án ra xét xử là vi phạm Bộ luật Tố tụng Dân sự.

T.H

Diễn đàn
“ĐỂ NHÂN DÂN TIN YÊU”

Thư cảm ơn từ nhân dân

Vừa qua, Công an TP. Pleiku nhận được thư cảm ơn của chị Nguyễn Thị Thùy Dung, trú tổ 4, phường Hoa Lư, TP. Pleiku. Trong thư chị Dung viết: “Tôi rất vui mừng khi được nhận lại chiếc xe máy bị mất, không biết nói gì hơn, tôi xin chân thành cảm ơn các đồng chí đã tận tình điều tra và giúp đỡ tôi lấy lại được tài sản trên”.

Vào lúc 19 giờ ngày 16-7-2014, chị Dung dựng chiếc xe máy SH more BKS 81B-403.78 trước nhà bạn tại 70B Phan Đình Phùng, rồi vào nhà chơi. Đến khi ra về thì phát hiện mất xe. Ngay khi nhận được tin báo, Công an TP. Pleiku đã triển khai lực lượng, áp dụng các biện pháp nghiệp vụ điều tra phá án. Đến 22 giờ cùng ngày, phát hiện đối tượng Nguyễn Phụng (44 tuổi) trú tổ 3, phường Hội Phú đang điều khiển chiếc xe nghi vấn, trên đường đi qua thị trấn Chư Sê. Phối hợp cùng Công an huyện Chư Sê, Công an TP. Pleiku đã bắt giữ đối tượng Phụng. Qua đấu tranh khai thác, Phụng khai nhận do mới ra tù thiếu tiền tiêu xài, lười lao động nên y đã thực hiện hành vi trộm cắp.

LÊ ÁNH

Tuyên phạt kẻ giết vợ 20 năm tù

Sáng 31-7, tại xã Ia Mlah-huyện Krông Pa, Tòa n Nhân dân tỉnh Gia Lai mở phiên tòa xét xử lưu động vụ án giết người đối với bị can Rơ Chăm Kheo, sinh năm 1963, hộ khẩu thường trú buôn Chính Đơn 1, xã Ia Mlah, huyện Krong Pa) về tội “Giết người”.

Theo Cáo trạng của Viện Kiểm sát Nhân dân tỉnh Gia Lai, vào khoảng 17 giờ 30 phút ngày 3-1-2014, Rơ Chăm Kheo đang ngồi ăn cơm tối cùng với vợ là Rơ Ô H’Im và các con tại nhà. Trong lúc ngồi ăn cơm thì bà Rơ Ô H’Im chửi Rơ Chăm Kheo suốt ngày uống rượu mà không chịu đi làm. Rơ Chăm Kheo bực tức lấy một cây gỗ dài 83 cm đánh mạnh một cái vào đỉnh đầu bà Rơ Ô H’Im làm bà Rơ Ô H’Im gục ngã xuống sàn nhà bất tỉnh. Sau đó Rơ Chăm Kheo bế bà Rơ Ô H’Im xuống dưới sàn nhà phía sau lấy một đoạn dây ni lông quấn 3 vòng quanh cổ bà Rơ Ô H’Im rồi kéo lên treo cổ bà H’Im vào dầm ngang nhà sàn dẫn đến hậu quả bà Rơ Ô H’Im chết ngay sau đó. Đến 15 giờ ngày 4-1-2014, Rơ Chăm Kheo đến Công an huyện Krông Pa đầu thú và khai nhận toàn bộ hành vi phạm tội của mình.

Hội đồng xét xử đã tuyên phạt bị cáo Rơ Chăm Kheo 20 năm tù về tội “Giết người” theo quy định tại Điểm n, Khoản 1, Điều 93-Bộ luật Hình sự. Đồng thời bị cáo Rơ Chăm Kheo phải bồi thường cho gia đình bà Rơ Ô H’Im với tổng số tiền 130 triệu đồng.

QUANG NGỌC

Bị cáo Rơ Chăm Kheo trước phiên tòa. Ảnh: Q.N

Ủy ban Nhân dân tỉnh trả lời ý kiến, kiến nghị của cử tri (Tiếp theo số báo 4027 ra ngày 1-8-2014)

2. Cử tri các huyện Đak Đoa, Mang Yang đề nghị UBND tỉnh quan tâm giải quyết xóa nợ cho các hộ nghèo, hộ cận nghèo là đồng bào dân tộc thiểu số đã vay vốn giải quyết việc làm từ năm 1995 nhưng đến nay vẫn còn khó khăn, không có khả năng trả nợ.

Trả lời: Ủy ban Nhân dân tỉnh đã ban hành Quyết định số 396/QĐ-UBND ngày 25-6-2014 về việc xóa nợ các hộ vay vốn xóa đói giảm nghèo từ nguồn vốn ngân sách tỉnh năm 1995 đối với các hộ vay không còn khả năng trả nợ; với số tiền 5.317.314.387 đồng; gồm: 1.800.578.317 đồng đối với 1.036 hộ mà chủ hộ đã chết, gia đình không còn tài sản, không có khả năng trả nợ; 3.516.736.070 đồng đối với 2.020 hộ vay đã bỏ đi khỏi địa phương, chủ hộ vay là người già yếu, neo đơn, hộ vay bị thiệt hại do thiên tai, dịch bệnh. Đồng thời, UBND tỉnh cũng đã yêu cầu Ngân hàng Chính sách Xã hội-Chi nhánh tỉnh phối hợp với UBND các huyện, thị xã, thành phố tiếp tục theo dõi, đôn đốc thu hồi nợ ngân sách đối với 62 hộ vay có khả năng trả nợ, với số tiền 104.264.000 đồng.

V-VỀ NỘI VỤ:

2. Cử tri các huyện Đak Đoa, Mang Yang đề nghị UBND tỉnh xem xét việc tuyển dụng nhiều công chức xã hiện nay không phù hợp với chủ trương tinh giản biên chế.

Trả lời: Hiện nay, công tác tuyển dụng công chức cấp xã của tỉnh được thực hiện trên cơ sở định biên xác định tại từng chức danh công chức cấp xã, gắn với yêu cầu nhiệm vụ cụ thể và thực tế bố trí, sử dụng đội ngũ cán bộ, công chức của từng xã,

phường, thị trấn trong phạm vi số lượng người quy định theo phân loại đơn vị hành chính. Cụ thể: Nghị định số 92/2009/NĐ-CP ngày 22-10-2009 của Chính phủ quy định số lượng cán bộ, công chức cấp xã được bố trí tại cấp xã loại 1 là không quá 25 người, cấp xã loại 2 không quá 23 người, cấp xã loại 3 không quá 21 người. Trong đó, công chức cấp xã có 7 chức danh gồm: Trưởng Công an, Chỉ huy trưởng Quân sự, Văn phòng-Thống kê, Địa chính-Xây dựng-Đô thị và Môi trường (đối với phường, thị trấn) hoặc Địa chính-Nông nghiệp-Xây dựng và Môi trường (đối với xã), Tài chính-Kế toán, Tư pháp-Hộ tịch, Văn hóa-Xã hội. Thông tư liên tịch số 03/2010/TTLT-BNV-BTC-BLĐT&XH ngày 27-5-2010 của Bộ Nội vụ, Bộ Tài chính, Bộ Lao động-Thương binh và Xã hội hướng dẫn thực hiện Nghị định số 92/2009/NĐ-CP ngày 22-10-2009 của Chính phủ quy định mỗi chức danh công chức cấp xã bố trí tối thiểu 1 người. Riêng chức danh Văn hóa-Xã hội, Địa chính-Nông nghiệp-Xây dựng và Môi trường (đối với xã) được bố trí 2 người. Các chức danh còn lại (trừ chức danh Trưởng Công an, Chỉ huy trưởng Quân sự) giao địa phương chủ động xem xét bố trí tăng thêm người tùy theo nhu cầu nhiệm vụ, đảm bảo bao quát các lĩnh vực công việc của cấp ủy, chính quyền cấp xã và trong phạm vi số lượng người đã quy định.

Hiện nay, chính sách tinh giản biên chế đối với công chức cấp xã chỉ tập trung thực hiện những trường hợp không đáp ứng được tiêu chuẩn nhân sự và yêu cầu nhiệm vụ; qua đó sẽ tuyển dụng, bổ sung nhân lực để bảo đảm thực hiện nhiệm vụ quy định.

(Còn nữa)

Trong tuần qua, ngoài những tin, bài, ảnh của các tác giả đã được đăng trên các ấn phẩm của Báo Gia

Lai (Gia Lai hàng ngày, Gia Lai Cuối tuần, Gia Lai điện tử, Báo ảnh Gia Lai) Báo Gia Lai còn nhận được tin, bài, tranh, ảnh từ các cộng tác viên: Phan Chúc (tỉnh Phú Thọ); Nguyễn Tân Hòa (tỉnh Sơn La); Xuân Trường (tỉnh Thanh Hóa); Bùi Oanh, Quang Sang (tỉnh Thừa Thiên-Huế); Đại Thắng, Tấn Vĩnh (TP. Đà Nẵng); Phan Thành Minh, Khắc Lịch (tỉnh Lâm Đồng); Bá Thắng (tỉnh Đak Lak); Hoài Trần, Duy Tân (tỉnh Kon Tum); Thanh Trúc, Văn Tố, Nguyễn Xuân (tỉnh Bình Định); Ngô Đức Mạo, Lương Quang Ngọc (huyện Krông Pa); Vũ Thị Hà Giang (thị xã Ayun Pa); Phan Mạnh Phan, Phương Loan, Bạch Phương Lộc (huyện Ia

Grai); Nguyễn Minh Vỹ, Hà Đức Thành, Võ Ngọc Quảng, Ksor H' Yuên, Nguyễn Đình Phê, Hùng Tấn, Vũ Duy, Trần Sỹ, Nguyễn Khắc Quán, Phương Nga, Thoại Nhân, Thu Dung... (TP. Pleiku).

Báo Gia Lai trân trọng cảm ơn và rất mong tiếp tục nhận được sự cộng tác thường xuyên của quý cộng tác viên và các ý kiến đóng góp của bạn đọc. Tin, bài, ảnh... xin gửi về địa chỉ: Phòng Bạn đọc- Báo ảnh- Tư liệu Báo Gia Lai, số 2A Hoàng Văn Thụ, TP. Pleiku, Gia Lai; Email: baogialai@dng.vnn.vn, toasoan@baogialai.com.vn, toasoandientu@baogialai.com.vn hoặc liên lạc qua số điện thoại (059) 2470444, (059) 3821031 (102). Xin ghi rõ tên thật (nếu dùng bút danh), địa chỉ, số điện thoại (nếu có) để chúng tôi tiện theo dõi, liên lạc.

Báo Gia Lai chân thành cảm ơn sự cộng tác của quý vị.

Kiến nghị-Khiếu nại:

Đơn của tập thể giáo viên Trường THCS Trưng Vương (huyện Phú Thiện) kiến nghị việc Trường phòng Giáo dục-Đào tạo huyện (nay là Phó Chủ tịch UBND huyện) bao che cho Hiệu trưởng của trường...

Kiến nghị của phụ huynh học sinh Trường Mầm non Hoa Hồng (huyện Phú Thiện) về các khoản thu bất hợp lý, tuyển sinh trái tuyến để thu lợi bất chính...

Đơn của các ông (bà), Báo Gia Lai đã chuyển đến UBND huyện Phú Thiện xem xét, trả lời.

PHÒNG B.Đ

Bác sĩ của bạn

Bệnh viêm xoang ảnh hưởng xấu đến sức khỏe

ĐỨC PHƯƠNG (thực hiện)

Khí hậu nóng ẩm cộng với môi trường sống bị ô nhiễm là nguyên nhân của bệnh viêm xoang mà khởi nguồn là bệnh viêm mũi. Khi bị viêm xoang, phần lớn trường hợp là viêm đa xoang, tức viêm nhiều xoang cùng lúc, gây ảnh hưởng xấu đến sức khỏe, sinh hoạt và giảm hiệu quả công việc của người bệnh. Trao đổi với Báo Gia Lai về cách phòng ngừa bệnh viêm xoang, bác sĩ PHAN HÙNG XÔ-Trưởng khoa Tai-Mũi-Họng, Bệnh viện Đa khoa tỉnh Gia Lai cho biết:

Giáo dục vệ sinh răng miệng cho học sinh để ngăn ngừa bệnh viêm xoang. Ảnh: Đ.P

NGUYÊN NHÂN VIÊM XOANG

Đối tượng đầu tiên phải kể đến là những người có cơ địa dị ứng, kể đến là những người có viêm nhiễm vùng lân cận như: viêm tai, viêm mũi, thường xuyên ngạt tắc mũi, viêm amidan, viêm họng mạn, VA quá phát. Người có các dị hình cấu trúc giải phẫu mũi như: vách ngăn mũi dày, vẹo, lệch hoặc mào vách ngăn; những người nghiện thuốc lá, mắc bệnh đường hô hấp, bệnh toàn thân, suy giảm hệ thống miễn dịch...; những người thường phải làm việc trong môi trường khói, bụi, nấm mốc, hóa chất cũng là các đối tượng dễ bị viêm xoang.

TRIỆU CHỨNG

Các triệu chứng mà người bị viêm xoang thường gặp là: sốt nhẹ, ngạt mũi, chảy mũi kéo dài, mũi xanh hoặc vàng, đôi khi có lẫn máu, mũi chảy xuống họng; khi nằm hoặc có cảm giác vướng ở vòm, hay phải khịt khạc. Ngoài ra, người bệnh còn hay cảm thấy nhức đầu vùng trán, quanh hốc mắt, vùng sau gáy và có thể có cảm giác mờ mắt. Cảm giác đau nhức xuất hiện thành từng cơn hoặc liên tục. Khi xuất hiện các triệu chứng trên, người bệnh cần nhanh chóng đến cơ sở y tế chuyên khoa Tai-Mũi-Họng để được thăm khám, chẩn đoán và điều trị thích hợp nhằm ngăn ngừa biến chứng.

BIẾN CHỨNG

Viêm đa xoang có thể gây ra các biến chứng ổ mắt (viêm tấy ổ mắt, áp-xe ổ mắt), viêm dây thần kinh thị giác gây mờ mắt, biến chứng nội sọ (viêm màng não, áp-xe não) và viêm họng mạn, viêm tắc vòi nhĩ, viêm tai giữa cấp hoặc mạn tính, viêm thanh khí phế quản, rối loạn tiêu hóa kéo dài.

CÁC PHƯƠNG PHÁP ĐIỀU TRỊ

Nếu viêm cấp, bệnh chủ yếu được điều trị bằng phương pháp nội khoa. Bên cạnh đó, bệnh nhân cần rửa mũi hàng ngày bằng nước muối sinh lý. Trong trường hợp bị viêm nhiễm, nhiều mủ trong xoang hàm, các bác sĩ sẽ chọc rửa xoang hàm, bơm dung dịch kháng sinh vào xoang. Ngày nay nhờ có nội soi, bác sĩ có thể rửa xoang và đưa kháng sinh vào xoang hàm qua lỗ thông tự nhiên. Điều trị ngoại khoa thường sử dụng trong viêm xoang gây biến chứng ổ mắt hoặc các cơ quan lân cận, khi bệnh nhân đã được điều trị nội khoa đúng phương pháp nhiều đợt không kết quả.

Ngoài ra, phẫu thuật cũng được chỉ định để chỉnh hình vẹo lệch vách ngăn, cắt polyp mũi, mở dẫn lưu các lỗ thông tự nhiên của xoang, giải quyết các nguyên nhân gây bất tắc dẫn lưu của xoang. Ngày nay, nhờ sự phát triển của phẫu thuật nội soi mũi xoang, các bác sĩ có thể đánh giá chính xác nguyên nhân, mức độ tổn thương để can thiệp tối thiểu nhưng đạt được hiệu quả tối đa. Với kỹ thuật này, bệnh nhân sau mổ phục hồi nhanh chóng và đạt kết quả tốt.

CÁCH PHÒNG BỆNH

Không ăn các thực phẩm có thể kích thích như: thời tiết quá lạnh, ẩm, không hút thuốc lá; tránh môi trường ô nhiễm độc hại, khói bụi, hóa chất. Khi đi ra đường, cần đeo khẩu trang. Hạn chế đi bơi khi đang trong giai đoạn viêm nhiễm. Giải quyết các bất thường giải phẫu vùng mũi họng (vẹo lệch vách ngăn, polyp mũi, cắt amidan, nạo VA...). Chữa các bệnh toàn thân, tập luyện thể dục thể thao thường xuyên để nâng cao thể trạng...

Đ.P

Cam kết lợi ích cao nhất

Trụ Sở Chính: 25Bis, Nguyễn Thị Minh Khai, P. Bến Nghé, Q.1, Tp.HCM
Tel: (08) 62 915 916 - Fax: (08) 62 915 900

BỐ CÁO THÀNH LẬP HDBank GIA LAI

Tên gọi: **Ngân Hàng TMCP Phát Triển Thành Phố Hồ Chí Minh Chi Nhánh Gia Lai**

Địa chỉ: Kiot số 1,2,3,4 tại số 01 đường Phù Đổng phường Phù Đổng, thành phố Pleiku, tỉnh Gia Lai

Văn bản pháp lý:

- Quyết định số 439/ GLA-TTGSNH ngày 15 tháng 7 năm 2014
- Quyết Định số 88/2014/QĐ-HĐQT ngày 11 tháng 7 năm 2014

Nội dung hoạt động:

Huy động vốn ngắn hạn, trung hạn, dài hạn với các hình thức tiền gửi. Tiếp nhận vốn đầu tư và phát triển của các tổ chức trong nước. Vay vốn các tổ chức tín dụng khác. Cho vay ngắn, trung và dài hạn. Chiết khấu thương phiếu, trái phiếu và các giấy tờ có giá. Dịch vụ thanh toán giữa khách hàng, kinh doanh ngoại tệ, vàng bạc, thanh toán quốc tế và các dịch vụ ngân hàng khác trong quan hệ với nước ngoài khi được Ngân hàng nhà nước cho phép.

Ngày hoạt động:
Ngày 31 tháng 07 năm 2014

www.hdbank.com.vn

CÔNG TY TNHH MỘT THÀNH VIÊN ĐẠI PHÚ GIA LAI

Bố cáo thành lập công ty

CÔNG TY TNHH MỘT THÀNH VIÊN ĐẠI PHÚ GIA LAI.
Tên công ty viết tắt: **Công ty TNHH Đại Phú Gia Lai.**
Địa chỉ trụ sở chính: **Thôn Mrin 2, xã Ia Ma Rơn, huyện Ia Pa, tỉnh Gia Lai, Việt Nam.**
Điện thoại: **0939719999.**
Giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh và mã số doanh nghiệp 5900993085 do Phòng Đăng ký Kinh doanh Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Gia Lai cấp ngày 30-7-2014 (đăng ký lần đầu).
Vốn điều lệ: **6.000.000.000 đồng (Sáu tỷ đồng).**
Ngành-nghề kinh doanh: Xây dựng nhà các loại; hoàn thiện công trình xây dựng; chuẩn bị mặt bằng; lắp đặt hệ thống điện; xây dựng công trình đường sắt và đường bộ-chi tiết: xây dựng công trình đường bộ; xây dựng công trình công ích-chi tiết: xây dựng công trình thủy lợi; bán buôn vật liệu, thiết bị lắp đặt khác trong xây dựng (trừ gỗ); xây dựng công trình kỹ thuật dân dụng khác-chi tiết: xây dựng công trình điện đến 35KV; bán buôn nông-lâm sản nguyên liệu (trừ gỗ, tre, nứa) và động vật sống-chi tiết: mua bán hàng nông sản (trừ mủ cao su).
Chủ tịch kiêm Giám đốc Công ty: LÝ THỊ THÙY NHUNG

ĐỘI KIỂM LÂM CƠ ĐỘNG VÀ PCCCR SỐ 1

Thông báo tìm chủ sở hữu

Đội Kiểm lâm Cơ động và PCCCR số 1, thuộc Chi cục Kiểm lâm Gia Lai, thông báo tìm chủ sở hữu phương tiện và tang vật vi phạm sau đây:

Vào ngày 24-7-2014 tại khu vực xã Lơ Ku, huyện Kbang, tỉnh Gia Lai. Đội Kiểm lâm Cơ động và PCCCR số 1 phát hiện và tạm giữ 1 xe ô tô tải màu sơn trắng, nhãn hiệu KIA, mang biển kiểm soát số 81L-1578 và 4,406 m³ gỗ xẻ, chủng loại: Lim xẹt nhóm 5. Trong quá trình phát hiện và tạm giữ không có ai đứng ra nhận là chủ sở hữu của số phương tiện và tang vật vi phạm nói trên.

Nay, Đội Kiểm lâm Cơ động và PCCCR số 1 thông báo: Ai là chủ sở hữu của số phương tiện và tang vật vi phạm nói trên, mang toàn bộ các thủ tục, giấy tờ có liên quan, đến Đội Kiểm lâm Cơ động và PCCCR số 1 (quốc lộ 19, thôn Thượng An, xã Song An, thị xã An Khê) để giải quyết.

Sau 30 ngày kể từ ngày đăng thông báo, nếu không có ai đến nhận là chủ sở hữu số phương tiện và tang vật nêu trên, cơ quan Kiểm lâm sẽ xử lý theo quy định của pháp luật.

BỆNH VIỆN ĐẠI HỌC Y DƯỢC-HOÀNG ANH GIA LAI

Thông báo triển khai thêm các phòng khám chuyên khoa

- Phòng khám Viêm gan:**
  - Chẩn đoán, điều trị, theo dõi và tư vấn chăm sóc các bệnh viêm gan cấp và mạn tính do vi rút viêm gan A, B, C, D...
  - Tư vấn sử dụng thuốc và chế độ sinh hoạt, học tập, làm việc... khi mắc bệnh viêm gan.
  - Xét nghiệm định lượng vi rút viêm gan bằng sinh học phân tử.
- Phòng khám Nội Thần Kinh:** Chẩn đoán, điều trị, theo dõi và tư vấn chăm sóc về các bệnh:
  - Bệnh lý mạch máu não: Tai biến mạch máu não, rối loạn vận mạch não, dị dạng mạch máu não...
  - Đau đầu chưa rõ nguyên nhân, bệnh đau nửa đầu...
  - Viêm đa dây thần kinh, bệnh lý rễ dây thần kinh ngoại biên, các bệnh thần kinh cơ và các bệnh lý về hệ cơ (chứng nhược cơ), bệnh viêm màng não...
  - Bệnh về rối loạn giấc ngủ, sa sút trí tuệ, động kinh, bệnh Parkinson và các chứng rối loạn vận động...
- Phòng khám Nội tiết:** Chẩn đoán, điều trị, theo dõi và tư vấn chăm sóc về các bệnh:
  - Bệnh tuyến giáp: Bướu cổ, suy giáp, Basedown, nhược giáp, chọc hút làm FNA tuyến giáp...
  - Các bệnh về đái tháo đường typ I, II.
  - Các bệnh về: Hội chứng Cushing, u tủy thượng thận, cường aldosteron.
  - Các bệnh u tuyến yên, to đầu chi, đái tháo nhạt...
- Phòng khám Da liễu:** Khám và điều trị và tư vấn chăm sóc các bệnh:
  - Bệnh da thông thường ở người lớn và trẻ em: Viêm da dị ứng, viêm da tiếp xúc, dị ứng thuốc, mề đay cấp, tổ đỉa, chàm, chốc, ghẻ...
  - Bệnh da liên quan đến cơ chế tự miễn: Lupus, xơ cứng bì...
  - Bệnh lây truyền qua đường tình dục: Giang mai, lậu, hạ cam mềm clamidia
  - Bệnh mụn cóc, tàn nhang, trứng cá...
- Khám nhi sơ sinh và trẻ khỏe mạnh: (Tại tầng 5 khoa nhi)**
  - Khám, điều trị và tư vấn chăm sóc nhi sơ sinh nội trú và ngoại trú
  - Thăm khám và kiểm tra cho bé mới sinh trong vòng 24 giờ để tầm soát dị tật bẩm sinh.
  - Lập sổ theo dõi khám định kỳ và hướng dẫn chính ngừa cho tất cả các bé.

CHI NHÁNH CÔNG TY TNHH THƯƠNG MẠI-DỊCH VỤ VÀ ĐẦU GIÁ GIA LAI-KON TUM

Thông báo bán đấu giá tài sản

I- Tài sản bán đấu giá:
Lô 1: Quyền sử dụng đất theo giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số 60301010543 do UBND tỉnh Gia Lai cấp ngày 29-7-2002, thuộc thửa đất số 134, tờ bản đồ số 11. Diện tích: 203 m². Tài sản gắn liền trên đất: Nhà 1 tầng + 1 gác lửng có diện tích xây dựng 85,84 m², diện tích sân là 175,93 m²; nhà 1 tầng có diện tích xây dựng là 41,62 m²; tường rào xây gạch có diện tích 50,35 m²; sân bê tông có diện tích 68,2 m²; nhà 1 tầng xây dựng trên phần đất nằm ngoài giấy chứng nhận có diện tích 40,1 m² (theo biên bản kê biên ngày 25-3-2014 của Chi cục Thi hành án Dân sự thành phố Pleiku). Địa chỉ tại 01 Tô Hiến Thành, phường Yên Đỗ, TP. Pleiku, tỉnh Gia Lai.
- Giá khởi điểm (lô 1) **1.838.664.397 đồng (Một**

tỷ, tám trăm ba mươi tám triệu, sáu trăm sáu mươi bốn ngàn, ba trăm chín mươi bảy đồng). Giá bán hồ sơ: 500.000 đồng/bộ. Tiền đặt trước 184.000.000 đồng (Một trăm tám mươi bốn triệu đồng).
Lô 2: Quyền sử dụng đất theo giấy chứng nhận số 664/CNSH do Sở Xây dựng tỉnh Gia Lai-Kon Tum cấp ngày 20-4-1988, thuộc thửa đất số 43, tờ bản đồ 12. Diện tích 480,30 m². Tài sản gắn liền trên đất: Mái hiên khung thép tròn, vì kèo thép hộp, mái lợp tôn có diện tích 93 m²; hàng rào xây gạch có diện tích 90,1 m²; hàng rào lưới B40 có diện tích 34 m²; hàng rào kẽm gai có diện tích 10,28 m² (theo biên bản kê biên ngày 25-3-2014 của Chi cục Thi hành án Dân sự thành phố Pleiku). Địa chỉ tại 02 Tô Hiến Thành, phường Yên Đỗ, TP. Pleiku, tỉnh Gia Lai.

- Giá khởi điểm (lô 2): **3.084.532.841 đồng (Ba tỷ, không trăm tám mươi bốn triệu, năm trăm ba mươi hai ngàn, tám trăm bốn mươi một đồng).** Giá bán hồ sơ: 500.000 đồng/bộ. Tiền đặt trước: 308.000.000 đồng (Ba trăm lẻ tám triệu đồng).
- Bán đấu giá và thu phí theo từng lô.
- Thời gian xem tài sản: Từ ngày Thông báo đến hết ngày 8/9/2014.
- Hạn chót đăng ký đấu giá: 15 giờ ngày 8-9-2014.
- Thời gian tổ chức bán đấu giá: Dự kiến vào lúc 9 giờ 30 phút ngày 11-9-2014.

II- Địa điểm tổ chức bán đấu giá:
Chi nhánh Công ty TNHH Thương mại-Dịch vụ và Đầu giá Gia Lai-Kon Tum.
Địa chỉ: **Số 130 Quyết Tiến, thành phố Pleiku, tỉnh Gia Lai.**
* Khách hàng có nhu cầu mua đăng ký tại địa chỉ: **130 Quyết Tiến, TP. Pleiku, tỉnh Gia Lai.**
ĐT: **(059) 3746777.** Di động: **0915250274 - 0919140256.**